

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 2, Ohio
Subscription per Year in Advance
In the United States \$3.00
In Foreign Countries \$4.00

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland.

No. 2

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO January-Sausio 10, 1947

(32-ri metai :: 32nd year)

AUSTRIJA SIOJOE PAD

AUSTRIJA šiuo metu yra drama-
matiškausia scena šiuo laikų istorijoje -
karų valstybių pastangų nei-
leisti Rusijai užvaldyti Centra-
linę Europą.

Drama yra tokia pat kaip
dabar lošiama Vokietijoje. Ka-
dangi Austrija mažesnė, taigi
besivaržančių valstybių veik-
mai yra aštresni ir aiškiau ma-
tosi.

Austrija taip pat kaip Vo-
kietija padalinta į keturias zo-
nas, tarp Amerikos, Britani-
jos, Prancūzijos ir Rusijos, ir
tos šalys turi ten okupacines
armijas. Sostinė Viena taip
pat sukurta į keturias zonas,
kur kiekviena tų valstybių tu-
ri savo komisijonierių ir štabą.

Rusai užlaiko okupacines ar-
mijos net 65,000 vyrų, dvigu-
bai daugiau negu kitos trys ša-
lys sudėjus į vieną. Amerika
ten turi 11,000 vyrų.

OKUPACIJOS kaštus turi
pakeisti Austrijos vyriausybė,
ir tas jai atsieina apie 30 nuoš.
visų šalies inėgu.

Tačiau, kaip tēmytojai sako,
Austrija mažiau kenčia dėl fi-
nansinės naštos, kiek dėl vilki-
nimo politikos, kokią ten pala-
iko okupuojančios šalys.

Rusai užėmė Vieną karo
eigoje, pasisavino ją kaip už-
kariautoją, ir truko kelias sa-
vaites priversti kad raudonie-
ji užleistų nors vieną viešbutį
kur galėtų sutilpti kitų sąjun-
gininkų militariški atstovai.

Visą laiką iki šiol ir eina ne-
sutarimas dėl Austrijos sutvar-
kymo, nes bolševikams leista
įsivyrtauti ir užleista visokiais
pataisais jiems tam tikros tel-
sės. Prie kitų dalykų, Maskva
pasiryzus Austriją sukomunis-
tinti. Austrijos žmonės neturi
nei pakankamai maisto, nei
derlinga dalis pateko Rusams,
o kitos dalys negauna maisto
iš Rusų dalies, nežiurint sutar-
čių.

Ačiū užsileidimui Maskvai,
Austrija ir Vokietija teslop-
pinamos, be jokio numatymo
kada bus joms leista, kaip ka-
rą pralaimėjusios, pradėti gy-
venti savistoviai.

LA GUARDIA, buvęs UNR
RA direktorius, po sugryžimo
iš Maskvos, pradėjo keistai ir
melagingai skelsti kad Sovie-
tytos Valstijos nėra davusios
daugiau UNRRA palaikymui
negu kuri kita šalis.

Jis žino kad jis melagingai
kalba, tačiau savo aiškinimus
paremia tuo sutarimu kad UN
RRA palaikymui jį remiančios
valstybės mokės po 1 nuoš. vi-
sų savo šalies inėgu. Tuo bu-
du Amerika davė UNRRA iš-
laikymui net 70 nuoš. visų pi-
nigų, o kitos kelios valstybės
sudarė tik 30 likusius nuošim-
čius.

NORI SULAIKYT ŽYDUS BEGANCIUS IS RYTU

Iš Londono praneša kad Bri-
tų valdžios spaudimu, Prancu-
zijos vyriausybė suaukė slap-
tą Britų, Amerikiečių ir Fran-
cūzų oficialų Paryžiuje pasita-
rimą išradimui budų sulaikyti
plaukimą pabėgėlių iš rytinės
Europos ir Prancūzija.

Britai kaltina kad Prancu-
zija virtus stotimi žydams pa-
kelitui į Palestiną. Amerika ir-
gi ryžtasi saugoti savo sieną
Vokietijoje užkirtimui bėgimo
žydų iš Lenkijos ir Vokietija.

Gen. George C. Marshall Paskirtas Valstybės Sekretorium

Leon Blum, 74 m. amžiaus se-
nas Prancūzijos socialistų va-
das, vėl išrinktas Prancūzijos
premjėru, komunistiškoje mai-
šatienėje. Jis prieš karą va-
dovaudamas Prancūzija, veik-
dams bendrai su komunistais,
tą šalį buvo nuvaręs nuo koto.
ir Prancūzija todėl buvo tokia
silpna kai karas prasidėjo.

LENKIJA LIKS BOL- ŠEVIKŲ NAGUOSE

Sausio 19 Lenkijoje įvyks
seimo rinkimai. Amerikos
vyriausybė pasiuntė Mask-
vai ir Londonui notas kvie-
čiančias prisidėti prie pri-
žiūrėjimo kad būtų užtikri-
ninta "laisvi ir netrukdomi
rinkimai". Jie esą turi būti
prastava sulyg Jaltos ir
Potsdamo sutarimų.

Gaila tokios Amerikony
trumparegystės ir išjuoki-
mo bei įžeidimo Lenkijos:
bolševikai ten visą laiką
dirba kad tie rinkimai pra-
teity sulyg Maskvos plano,
persekioja kitų partijų va-
dus, kandidatus, areštuoja
juos, užgina kitiems spau-
dą agituojančią už kitus
kandidatus, ir rinkimai ži-
noma išeis tikrai komunis-
tiški, bet Amerika nieko iki
šiol tuo atžvilgiu nedarius,
dabar tiki paprasčiomu gau-
ti bolševikų sutikimą rinki-
mus praveisti bešališkai...

AMERIKOS Maj. Gen.
Chennault tapo paskirtas
Kinų civilinės aviacijos va-
du. Po pastarų keleto ori-
ninių nelaimių Kinijoje, kur
žuvo virš 100 žmonių, civi-
linė aviacija ten buvo su-
spenduota. Dabar ji vėl
paliuosuota, ir jos tvarky-
tojų paskirtas Gen. Chen-
nault.

MEKSIKOJE, riau š e s e
Tapachula miestelyje, poli-
cija pradėjo šaudyti į mi-
nią, nušauta 10 asmenų, 20
sužeista.

AMERIKA aštriai parei-
kalavo Rusų ir Kinų kad
butų atidaryta laisvas įva-
žiavimas į Dairen uostą,
Mandžurijoje, kurį sovietai
užėmė ir išvijo Amerikos
ten buvusį laivą.

OPA panaikino suvarž-
ymą viešbučių kambarių pa-
dieninių kainų pradedant
nuo Vasario 15. Reikia ti-
kėtis kambarių kainų pa-
branginimo.

BYRNES PASITRAUKIA DEL SUSILP- NĖJUSIOS SVEIKATOS

Marshall Gryžo iš Kinijos,
Ten Nieko Neatsiekęs

Washington, Gruod. 7.—
Valstybės Sekretorius Byr-
nes rezignavo iš savo parei-
gų. Tai žinia nustebino
visą šalį. Tačiau jo rezig-
nacija sako paeina grynai
dėl jo sveikatos, kadangi jis
jau pasiekė 67 metus amž.

Taip pat nemažiau nu-
stebino ir patenkino visus
pranešimai kad Prez. Tru-
man nauju Valstybės Sek-
retorium paskyrė Genero-
lą George C. Marshall. Jis
taip pat yra nejaunas, 66
metų amžiaus, bet yra pil-
noje sveikatoje, tvirtas vy-
ras.

Gen. Marshall yra atsi-
žymėjęs tuo kad buvo šio
karo metu Amerikos gink-
luotų pajėgų vyriausio šta-
bo vadas, kurio rimtu, su-
gabiui planavimu buvo pra-
vesta Vokietijos ir Japoni-
jos nugalėjimas.

Gen. Marshall yra ketvi-
ras Valstybės Sekretorius
šio karo eigoje bėgyje 26
mėnesių, ir antras Ameri-
kos istorijoje militaris va-
das paskirtas į valstybės
sekretoriaus pareigas. Pir-
mutinis buvo Lew Cass, lai-
ke Prez. Buchanan, karia-
vės 1812 metų kare.

Prez. Roosevelt 1938 me-
tais, perskandamas 38 ki-
tus aukštus karininkus pa-
rinko Gen. Marshallą gene-
ralinio štabo viršininku.

Kai karo audros tikrai
pradėjo rodytus Marshall
jau turėjo paruošęs atsa-
kantį branduolį Amerikos
kariuomenės ir reikalingų
karo vadų.

Gen. Marshall yra kilęs
iš Uniontown, Pa.

Jo užsienio politika bus griežtesnė negu Byrnes

Gen. Marshall turi gerą
vardą visoje šalyje, ir nau-
jasis Kongresas, gavęs ži-
nią apie jo paskyrimą val-
stybės sekretorium, ir va-
landą laiko užtvirtino jo
paskyrimą.

Kongresas taipgi parei-
škė vieningą pasiryžimą pa-
laikyti naujo Valstybės Se-
kretoriaus užsienio politi-
ką, kuri bus tęsimas Byr-
nes pradėtos griežtos poli-
tikos, ir pareiškė pasauliui
kad stovės užpakalyje nau-
jo vado ir jį remė.

Gen. Marshall dar buvo
negryžęs iš Kinijos, kai jo
paskyrimas paskelbtas. Jis
Kinijon buvo pasiūstas su-
taikyti Gen. Kaišeko tauti-
nę vyriausybę su kariau-
jančiais komunistais. Jam
sutaikymas nepavyko įgy-
vendinti, bet tai buvo jam
gera pamoka ko ištikro ko-
munistai siekia ir kas stovi
už jų pečių. Jo politika bus
principo politika; jie grie-
žiau stovės už Amerikos

tikslus ir stipriau kovos ne-
gu kovojo Byrnes.

Diplomatiški blofai jam
gerai žinomi ir todėl jis ži-
nos kur stovi ir ką daro.

Iki šiol veik visus Ame-
rikos vadus sovietai gra-
žiai apmulkindavo.

Kovo mėnesį jis vyks į
Maskvą tęsti Byrnes pra-
dėtą programą Vokietijos
taikos išsprendimui.

SIULO SUVARŽYTI STREIKAVIMĄ

Naujam Kongresui pra-
dėjus darbą, paruošta keli
bilai taikomi suvaržymui
unijų vadų sąvalės šalyje,
trandant visuomenės gero-
vę streikavimais. Kongre-
so narių tarpe yra suma-
nymų suvaržyti New Deal
laikais įvestas unijoms vi-
sokias teises, kurias unijų
vadai dabar išnaudoja per-
dėdami ir visai neatsižvelg-
dami į šalies gerovę.

Prez. Truman savo kal-
boje į Kongresą Sausio 6
irgi rekomendavo suvaržy-
mą viešų reikmenų ir svar-
bių industrių darbininkų
streikų.

Tuo klausimu bus daug
ginčų Kongrese, tačiau rei-
kia tikėtis bus prieita prie
rimtų išvadų.

Naujasis kongresas ruo-
šia ir inėgu taksų sumaži-
nimą tiems kurie turi in-
ėgu žemiau \$300,000 me-
tuose.

Prez. Truman Kongresui
patarė palaikyti toliau da-
bartinus taksus; pratesti
nuomų kontroles; pakelti
minimum algas; praplėsti
algų - valandų įstatymus į
naujas darbo grupes; pra-
dėti platų namų statybos
programą, ir praveisti nau-
jus darbo įstatymus.

Londono streikavo 10-
000 trokų šoferių, suparali-
žuodami mieste maisto iš-
vežiojimą.

1946 metų pabaigoje šio-
je šalyje futbolo lošimuose
užmušta arba užsimušė 21
jaunuolis, 15 daugiau negu
1945 metais.

SOVIETAİ atmetė Ame-
rikos pasiūlymą pasikeisti
studentais, biznio ir profe-
sijų vadais tarp šių dviejų
šalių. Sovietai nenori kad
jų studentai matytų Ame-
riką ir kad Amerikiečiai į
Rusiją vyktų. Bet kiek ži-
noma patys Rusai plačiai
praktikuoja vežiojimą po
Rusiją jų užimtų šalių sau
istikimui pakalikų.

BILBO staiga nutraukė
savo kovą už vietą Senate
ir pasidavė gydymuisi. Jis
sako turi burnos vėžį.

ISVIETINTI JAPONIECIAI. Buris Japonų karo našlaičių su-
gryžtančių iš Mukdeno ir Hsinking sričių. Vaizdas parodo
Japonukus šinagawa stotyje, dešinėje, didesnėje mergaitė bal-
tame maišelyje ant savo kaklo pargabena tėvynės palaidoti
savo motinos pelenus.

TYRINĖS ATOMO SAUGUMĄ

Senate Republikonai pa-
reiškė imsis nuodugnaus ty-
rinėjimo ar Amerikos turi-
mos atominės bombos pa-
slaptis yra atsargiai laiko-
ma. Nes jei kartą paslap-
tį pačiups sovietai per sa-
vo agentus, Amerikai bus
blogai.

Šiomis dienomis rezigna-
vo senas Baruch, kuris bu-
vo Trumano paskirtas pir-
mininku šios šalies atstovų
U. N. atominėje komisijoje.

Sovietams spiriantis at-
duoti atominę paslaptį UN
kontrolei, Baruch pasakė,
Maskva pirmą turį priimti
Amerikos sąlygas atominės
energijos kontrolei, kitaip
Amerikai laikysis atominę
bombą sau.

SUDEGĖ MAISTAS. Di-
delio sandėlio gaisre New
Yorko Sausio 8 sudegė še-
ši milijonų dolarių vertės
maisto paruošto išvežimui
Europiečių šelpimui.

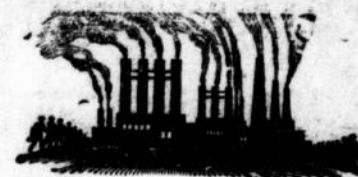
VIS DUODA. Hambur- go miesto taryba pagrasino Britų militarinei valdžiai rezignavimu jeigu bus lei- sta išardyti dvi elektros jėgos stotis ir išvežti Rusi- jon. Nežiurint visokių ne- pasitenkinimų ir nesutari- mų, Amerikonai ir Anglai vis pildo savo duotus besa- moniškus prižadus bolševi- kams išsivežti viską ką jie tik nori iš U. S. ir Britų zo- nų kaip karo nuostolių at- lyginimą.

EUROPOJ šią žiemą tę-
siasi dideli šalčiai. Ham-
burge del šalčių ir stokos
kuro jau mirė 17 žmonių.

Šaltį be abejo labiausia
jaučia Vokietijoje gyvenan-
ti išvietinti asmenys.

GRUDU iš šios šalies i- svežta per Grudžio mėnesį 1,110,000 tonai arba apie 43 milijonai bušelių. Jei tas kiekis bus palaikomas 1947 metais tai bus galima eks- portuoti šelpimo reikalams 400,000,000 bušelių.

Automobilių išdirbystės
iš Detroito praneša kad šy-
met per pirmus 3 mėnesius
numato išdirbti 1,215,310
automobilių ir trokų.

Unijų Vadų Klasta

NAUJAM Kongresui susirin-
kus, pradėjus siulyti ir svars-
tyti unijų vadų kėlimą šalyje
streikų ir betvarkių ir kaip tą
viską suvaržyti kad šalyje ne-
butų tų nereikalingų negerovių,
nuo kurių visi darbo žmonės
nukenčia, unijų vadai pradėjo
pasalingai ir viešai tarp darbi-
ninkų skelsti gąsdinančius pa-
skalus buk Republikonai nori
sugriauti unijas.

Unijų diktatoriuka naudoja
tą pačią taktiką kaip seniau
naudodavo Lietuviški kunigai:
jei kas pakritikavo kunigą už
jo kokį kenksmingą darbą, jis
imdavo šaukti kad tuomi griau-
nama bažnyčia ir tikėjimas....

Darbininkai pirmiausia turi
suprasti koks didelis skirtu-
mas yra tarp darbininkų, kurie
dirba už algą, ir tarp unijų
didžiųjų diktatoriukų, kurie iš
unijų išdo ima dešimtimis tuk-
stančių algos į metą. Kuomet
jie priverčia darbininkus strei-
kuoti, jie pirmiausia įkala sa-
vo pasekėjams ir savo gize-
liams kokius didelius laimėji-
mus jie savo užsimojimu dar-
bininkams padarys, ir priverčia
visus darbininkus streikuoti,
ar kuris nori ar ne.

STREIKUODAMI darbinin-
kai nustoja daug algomis ir iš-
leidžia daug savo pirmesnių su-
taupų. Jie pasidaro biednesni,
ir tada turi labiau bijoti savo
unijos diktatoriuko.

Diktatoriukas gi visą laiką
ima savo didelę algą iš unijos.

Kada pagaliau darbininkai,
panešę nuostolius ir netekę kan-
trybės didima nutaria streiką
baigti, jų laimėjimai buna tik
tokie kiek būtų laimėta jei bu-
tų tarybų keliu su kompanija
tartasi, be nuostolingio streiko.

Tarybos ir susitarimas uni-
jų vadų su kompanijomis yra
pirmiau Kongreso užgirtas ir
tas įstatymas pasilieka.

Republikonų kongresas nepa-
judins to rimto darbininkų ir
kompanijų susitarimo budo.

Kongresas nori tik suvaržy-
ti pramustgalvių unijų vadų
šokinėjimą ir grąsinimą išves-
ti darbininkus į streiką visais
tais atvejais kur galima susi-
taikyti be streikavimo, susėdus
kompanijos ir unijos atstovams
draugiškame mitinge.

NEI kompanijos, nei darbi-
ninkai, nei visuomenė, nei biz-
nieriai, nei valdžia nenori tų
kvailų streikavimų, kuriuose be
priprasto reikalavimo keliario-
pai daugiau pakelti algas negu
istikro unija nori, dar unijų va-
dai prideda visokių kitų paikų
reikalavimų, kad tik dalyką pa-
bloginus, kad tik mažiau pro-
taujančius darbininkus daugiau
suviliojus, ir tuomi labiau juos
nuskriaudus.

Kongresas gali praveisti to-
kius priedus prie esančių Dar-
bo Santykių įstatymų kurie tik
privers unijų diktatoriukus pa-
skviesti valdžios paskirtus tai-
kytojus ir suėjus su kompani-
jų vedėjais užvesti tarybas to-
lesniam darbininkų reikalų pa-
gerinimui ir algų pakėlimui, ir
sutarti ant tiek kiek reikalinga
ir galima, o ne priversti darbi-
ninkus mesti darbus, panešant
sau nuostolius.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

PAMETA CIO UNIJA

Pittsburgho pašto tarnautojų unijos lokalo vadai apkaltino savo unijos centro vadus nesirūpinimu apsaulyti nuo komunistų įtakos, kaip buvo metiniame CIO suvažiavime nutarta, ir pasiryžo išimti iš CIO United Public Workers unijos.

United Public Workers, viešų įstaigų tarnautojų unija, savo pašto tarnautojų lokalus, yra žinoma viena iš komunistų kontroliuojamų CIO unijų. Pašto tarnautojai nori vengti komunistų ir jų kurstymų streikuoti.

Pašto tarnautojai steigia savo atskirą uniją, kurioje sako randasi apie 450,000 narių. Jų prieštaraus ir kitų miestų pašto tarnautojai, ne tik Pittsburgho.

PRADEDA TARYBAS BE STREIKO

Pittsburgho rengiama konferencija tarp CIO United Steelworkers ir U. S. Steel Corp. vadų, ramiu būdu, be grąsinimo streikuoti ir be prievartavimo išvartyti darbininkus iš darbų, apsarstyti savo naują algų ir kitų reikalų sutartį su kompanija.

Sitokiu būdu privalo būti išrišama visoki unijų reikalai su kompanijomis, ir unijų įstatuose taip yra pažymėta. Tačiau karštągalviai unijų vadai, kaip tik pasijaučia gana dideli tuoj šoka grąsinti kompanijas ir tuoj varu priverčia darbininkus streikuoti.

Šis mitingas yra pirmas didelio masto unijos algų klausimo aptarimo mitingas šiais metais. Jis gali patarnauti kitoms unijoms pavyzdžiu panašiai daryti kai jų kontraktai su kompanijomis baigiasi.

TRAFIKO NELAIMĖS 1946 METAIS

Juo greičiau žmonės važinėja automobiliais tuo daugiau padaro nuostolių. Taip 1946 metais per 11 mėnesių, kaip surinktos žinios rodo, Pittsburgho motoristai padarė 50 nuos, daugiau nuostolių negu 1945 metais.

Žmonių sužeista per tuos 11 mėnesių 26 nuos, daugiau. Užmuštų trafiko nelaimėse skaičius 1946 metais pasiekė 83, 1945 metais buvo 73. Paprastai iš sunkiai sužeistų dar keli numiršta, taigi tikima 1946 metų trafiko užmušimų skaičius bus didesnis.

PARDUODA DIRBTUVES

Karo Palikų Administracija tuoj pasiūlys pardavimui 36 karo dirbtuves, kurias valdžia išstatė už apie 200 milijonų dolarių. Tos dirbtuvės randasi Vakariniame Pensilvanijoje ir šiauriniame Ohio.

PADARYS DAUG STIKLO

Pittsburgh Plate Glass Co. pasirošus per visas savo dirbtuves šymet pagaminti rekordinį kiekį stiklo ir kitų savo produktų. Ta kompanija i dirba dažus ir varnišius, skenuos chemiškus produktus ir dažamus šepečius.

REUMATISKI SKAUSMAI

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galingai šilumą. Sildydama galingai, išstiprina reumatikus skausmus, raupus, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugelis žmonių pagelbėjo ir tamsiai parbėdė. Nedidelis įrenginys, bet tuoju išgydo DECKEN'S OINTMENT, arba rasykite j dirbtuve. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė — 16 oz. \$5.00.

DECKEN'S OINTMENT
P. O. Box 666 Newark 1, N. J.

Mrs. Freda Acker, iš Anderson, S. C., laimėjo titulo "Mrs. America of 1946", gavo \$5,000 dovanų, už kuriuos tuoj pirkto savo šeimai namą. (Jei atsimenate, "Mr. America of 1946" titula laimėjo jaunas Chicagietis Lietuvis, Allan Stephens-Stepanaukas.)

MIRĖ WOOLWORTH

SCRANTON, Pa. — Sausio 7 čia mirė Charles S. Woolworth, kurio vardu pragarbėjo po Ameriką "5 ir 10 centų" krautuvės, ir kurias vėliau pamėgdžiojo ir kitos kompanijos.

Woolworth sugyveno 90 metų amžiaus, ir kai praturtėjo pradėjo pasizymėti savo didelėmis dovanomis ir aukomis mokykloms ir kolegijoms. Woolworth gimė Rodman, N. Y., bet pradėjo biznį mažoje krautuvėlėje Scrantone ir iš čia pradėjo pragarbėti ir savo biznį plėsti.

NEMOKĖS BEDARBĖS ATLYGINIMŲ

PHILADELPHIA. — Valstijos Aukščiausias Teismas išnešė nuosprendį kad iš valstijos išdo nebus mokama bedarbėms atlyginimai tiems darbininkams kurių unijos suvaržymai draudžia eiti dirbti į atviras dirbtuves, nesančias unijų kontroliuojamas, kuomet jie praranda darbą unijinėse dirbtuvėse.

Tokių atsitikimų jau buvo, ir už nemokėjimą bedarbėms atlyginimų bylos atsidūrė valstijos teisme. Teismas rado tokį dalyką nepritaikomu bedarbėms atlyginimo įstatymams jeigu patys darbininkai varžomi unijos nuo dirbimo ten kur darbininkas gali gauti darbą. Už atsakymą tokio darbo imti darbininkui sulaikoma bedarbėms atlyginimo mokestis.

BULVINĖ DEGTINĖ BAIGIASI

Bulvės kurios iki šiol buvo naudojamos dirbimui alkoholio bus parduavinėjamos gyvulių šėrimui sulgy naujo federalės valdžios patvarkymo, ir degtinė kurios pagrindu buvo bulvių alkoholis Pensilvanijos degtinės parduotuvėse baigsis. Valdžia, sulgy karo meto programos buvo supirkus milijonus bušelių bulvių iš bulvių augintojų, dabar tas bulvės pigiai parduos kiaušinių ir galvijų augintojams.

REIKALAUJA DAUGIAU ALGŲ

CIO United Electrical, Radio and Machine Workers unija paskelbė reikalavimą elektrinių pa'argų industrijos darbininkams pakelti po 3% valandai daugiau. Tas paliečia 225,000 darbininkų Weshingtone Electric Corp., General Electric, ir Sylvania Electric Corp.

SEKRETAI DYKAI (FREE)

Tiems kurie užsirašys 32-jų pusl. Lietuvių Naujienas ant 2-jų mėnu už \$2.00, duosim SEKRETUS dovanai, kaip pasidaryti namie alų, vyną, ir saderį. (52)

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa

Detroit, Mich., Naujienos

Waterbury, Conn.

TMD "SUSIRINKIMAS"

Gruodžio 22, įvyko Tėvynės Mylėtojų Draugijos metinis susirinkimas. Buvo apkalbėta daug svarbių dalykų, patiekta nuosirdžių pareiškimų bei raginimų. Ypatingai dabartinių laikų, kada mūsų tėvynę Lietuva randasi žiaurių priešų parblokšta mums butinai reikalinga TMD išauklėti kaip vietą iš stipriausios kultūros bei apšvietos organizacijų, kad galėtume už Lietuvą dirbti.

TMD kuopos valdyba 1947 m. išrinkta: Pirm. Ant. Dzimidas; vice pirm. Dr. M. J. Colney; rašt. Dr. Kazys Vileišis; išd. Jurgis Žemaitaitis; apšvietos kom. Antanas Orantas.

IS BALT DARBUOTĖS

Gruodžio 22 atsisbuvo BALT 10 skyriaus susirinkimas. Buvo apkalbėta kokiais būdais būtų galima geriausiai prisidėti prie sukelimo BALT seimo nutartus sumos pinigų. Taigi pagedaujama kad kiekvienas Lietuvis susirūpintų ir nors daly savo dienos uždarbio paaukotu sušelpimui nelaimingu pagėgėlių Lietuvių kurie randasi išblaskyti po visą pasaulį.

KAM DU VAJAI?

Z. Jankauskas spaudoje pareiškė kad Amerikos Lietuviai, jei veiktu vieningai Lietuvos vadavimo ir pagėgėlių šelpimo darbe, vietoje dviejų paskirų vajų, kurie išplaukė iš ALT narių sumanymo, galėjo sutartinai padaryti vieną vajų surinkimui \$1,000,000, iš kurių dalis, \$250,000, galėtų būti paskirta tiesioginiam Lietuvos vadavimo reikalams, o likusi dalis tremtiniams gelbėti.

Tu dviejų vajų skirtumas tame: BALT oficialiai suaukė visų skyrių bei draugingų organizacijų seima. Ten oficialiai išdavė apyskaitą kiek ir kam buvo pašalpos suteikta, ir buvo nurodyta kur ir kiek numatoma bus reikalinga. Tuomet seimo delegatai suprastę BALT'o veiklos eigą ir šalpos reikalingumą, vienbalsiai užgrynė \$525,000 vajų. Tas yra vykdoma pilnoje tvarkoje.

Iš antros pusės, ALT valdybos nariai susižiavė Washington, be atsilaisavimo Tarybos skyrių, be jokio paaiškinimo kam tokia suma yra reikalinga, ir paskelbė \$250,000 vajų, tegul visuomenė sudeda, o mes tarybos viršininkai su pinigais apsidirbsim.

Blogiau dar kad ALT vajus yra vedamas dabar, ir baigsis Vasario 16, o BALT vajus yra užvilktas ir bus pradėtas Kovo 2. Deja, visiems gerai žinoma kad Kovo mėnesį atsiuoma Amerikos Raudonojo Kryžiaus vajus visoje šalyje.

Kas daugiausia dėl to nukentėjęs tai tie žmonės kurie i mus akis atkreipė pagalbos laukia?...

Kalbant apie mūsų tautiečių dvasinį silpnumą ir nevieningumą, štai geras pavyzdys mūsų kolonijose. A. J. Aleksis ragina Vieniybės redaktorių suvienyti visas keturias patriotines kas mėnu suves, bet pažiūrėkime kokia sankaista eina vietiniame Tarybos skyriuje, kur p. Aleksis pirmininkauja. Ar tikrai čia suburtą srovinę veiklą yra vykdoma iš nuosirdumo, ar tik iš vardo? Viešai raginti kitus prie bendros veiklos, o pačiam elgtis priešingai yra veidmainystė.

Dr. M. J. Colney.

UŽMICO PIRMĄ KART I 95 METUS — AMŽINAI

TRENTON, N. J. — Sausio 4 čia mirė Albert E. Herpin, kuris sakėsi nėra niekad užmigo per visą savo gyvenimą, per 95 metus. Jis gyveno mažame namelyje prie gelžinkelio ir neturėjo jokios lovos, sakė tik "atsisėdavo kėdėje ir skaitydamas."

Daktarai atsimena kad Herpin buvo ligoninėje penketą kartų, tačiau sako niekad ne užtikto jo užmigimo.

Jo tokią prigimtį tyrinėjo daugelis daktarų, bet negalėjo išaiškinti kodėl jis nemiegojo kaip kiti žmonės.

Žymus Tremtinių Koncertas Detroite. Dalyvaus Pianistė Birutė Smetonienė

Sekmadienį, Sausio 19 d., buv. Lietuvių salėje įvyks Lietuvių tremtinių artistų koncertas. Pradžią 5 val. vakare. Kad jis bus domus ir vertingas jau dabar galime užtikrinti, nes to koncerto programai išpildyti sukvieisti talentingi jauni Lietuviai, neseniai atvykę iš Europos.

Šiame nepaprastame koncerte dalyvaus Birutė Smetonienė, iš Clevelando, buvusio Detroito šv. Jurgio parapijos klebono Pral. F. Kemšio giminaitė.

Birutė Smetonienė yra baigusi Kauno Muzikos Konservatoriją, ir kaip gabi ir aukštai išsilavinusi pianistė ji dažnai yra kviečiama skambinti Amerikoniškose Clevelando organizacijose. Ji darosi vis populiaresnė tarp Lietuvių ir Amerikiečių. Ji yra tikra menininkė ir nuosirdi Lietuvaite. Ji skambina visomis tikroms Lietuvių srovėms, nenusmukdama į politiką.

Kita mūsų nauja žvaigždė, dainininkė ir deklamatorė, yra Elena Petrokaitė, kuri atvyks iš Chicago. Tai buvusis Šiaulių teatro artistė.

Prie jų dalyvaus ir kiti nauji Amerikiečiai, tremtiniai atvykę iš Europos: Inž. Jonas Duncia, Pranė Čekauskienė, Marytė Navickaitė ir kt. Mes juos pamatysime ir asmeniškai susipažinsime Sausio 19.

Sio koncerto visas pelnas eis Lietuvos gelbėjimui, tad tikime kad jūs, mieli tautiečiai, nepatingėsite atsilankyti, nepaigalėsite savo brangių centų. Tėvynės išlaisvinimo darbas yra brangiausias darbas už viską, ką tik žmogus gali atlikti, o tai sunkus darbas, reikalaujantis daug energijos ir pasiaukojimo.

Po koncerto bus šokiai. Mažes tas jau sujudome, nes sužadą gera šokių, ponis Sepu-tiene, ir sutarėm vėl šokti.

LINKSMAI SUTIKO NAUJUS METUS

Naujiems Metams sutikti pokilį suruošė p. Matilda Maitienė, LVS skyriaus narė. Pokilyje dalyvavo daug kilių svečių, p. Maitienės ir pp. Kerševičių draugai. Ypatingai p. Maitienė džiugino Naujų Metų šventę kad atsilankė jos sesu-tė Alice Janušaitienė iš Scrantono, Pa. Taipgi dalyvavo svečiai iš Kalifornijos, tai buvęs jureivis Beganskų supus su savo žmonele.

Nauji Metai sutikti geroje nuotaikoje. Poni Maitienė ir Kerševičiai savo svečius vaišino sirdingai. Svečiai išsiskirstė Naujų Metų ryte.

GRAZUS ALB KONCERTAS

Jei kada Amerikos Lietuviai Balso radio choras gražiai pildė programą tai šį kartą neperdėsiu, reikėjo tik gerėti ir džiugintis. Vadovaujant Jonui Valiukui, choras sudainavo eilę gražių dainų. Žinant Joną Valiuką nesunku suprasti kodėl choras įdėjo tiek daug jausmo dainavime.

Po koncerto žmonės pasirinko sau mėgiamas dainas, kurias programą pildytojai atliko. Pasirinkau ir aš, o jos buvo: "Kur Bėga Šešupė", "El Pasauli!" Niekad negirdėjau taip jausmingai "sudainuojant "Kur Bėga Šešupė".

Čia buvo ir solo, dainavo Jonas Valiukas, jo marti, Marytė Valiukienė, taip pat Valiukas, Jonas Baliukonis, Agota Joy ir kiti. Buvo duetų, kvartetų, vyrų ir mergaičių chorai. Išpildyta iš op. "Laima", "Bubulio daina", iš op. "La Traviata" ir kitos. Jaunas Dobylis sunėlis pagrojo akordionu.

Buvo perstatyta gabi pianistė, kuri skambina chorui, Elena Dailydaitė; radio anaušė-ris Ralph Valatka, kuris pareiškė kad ji, tėveliai išmokino būti geru Lietuviu ir tai jis laiko sau už garbę; taipgi naujas ALB klubo pirmininkas V. A. Kerševičius.

Publikos buvo apie 500, salė net perpildyta. Viskas kėjo labai nuosekliai. M. S. S.

Vytautas Markuzas
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
3907 Lillibridge
DETROIT 14, MICH.

Birutė Smetonienė

TARYBININKŲ NEPASISEKIMAS

Tarybininkai savo nepasisekimo priežastis meta kitiems. Gruodžio 16 ir 17 čia įvyko tarybininkų rengtos prakalbos rinkimui ALT nustatytai \$250,000 sumai. Kalbėtojai buvo P. Grigaitis iš Chicago ir Dagys iš New Yorko. Dviejų prakalbų rezultatai davė virš \$300.

Obalsis gražus ir kilnus, Michigan valstijai uždėta \$20,000 kvota geraiš norais būtų sukelta kaip lašas vandens iš viedro. Bet tarp jų yra pikty norų ir blogos valios žmoniu.

Štai Draugo korespondentas rašo, girdi yra tokių organizacijų kurių aukų rinkėjai vaikišto po namus ir renka pinigų tremtinių naudai; pataria jų apsisaugoti.

O Vilnis rašo kad buvo pažangesnių žmonių tose prakalbose, kurie rodė Grigaičių ir Dagių špyga kišeniui.

Lietuviška patarlė sako, Ka seji tai ir pjausi. P. Grigaitis turėtų atskleisti savo N-nų lapus ką rašė praėjusieji, nereikėtų su žiburiu įieškoti tu Lietuvius kurie šiandien save drįsta vadintis progresyviais su špyga kišeniui.

Svarbiausias mūsų kultūros ginklas; kai tauta turi savo nepriklausomą valstybę, jos gyvybė gali reikštis visokias busdais ir priemonėmis; tada tautos gyvybė gimti ir jos įvairio-pa pažanga laiduoti gali visokių ginklų; tuomet saugojama tautos kuno ir dvasia, patikrinama sąlygas jai plėtotis kariuomenės, policija, administracija, ukis, finansai, mokyklos, pramonė, prekyba, visokios draugijos ir tt. O kai nėra valstybės tai dauguma tu ginklų ir priemonių išnyksta, nėra kuo nuo priešų gintis ir savo teises apginti.

Šiandien tautos kultūros ir dvasios svarbiausias ginklas paliko spauda; laikraštis, knyga. Jei jis negali reikštis tiesi-vynėje tai jis persikėlė už jos ribų, visur ten kur mylėti savo tėvynę, trokšti jai laisvės ir nepriklausomybės nėra laikoma nusikalimu. Ir mūsų vėlonis prezidentas Rooseveltas neskyjo savo kalboje sakė kad buti geru piliečiu nereikia ir savo tėvų tautos pamiršti.

Didelės idejos ir gražiausi galvojimai nūeis niekais jeigu nebus pajiegu jiems įvykdyti, o juos kovoti ir laimėjimus išlaikyti. Pajieguimas rasis tik tuomet kai musu nedidelė tauta suburs visas jėgas į vieną ir broliškai švien sieks didžiojo savo tikslą — laisvės ir nepriklausomybės.

Tai, nepaisant tokių kreivų priekaištų, visi geri Lietuviai ir darba, kuriuose dar dega meliš kibirkstėlės savo tautai.

J. Gužauskas.

★ ★ ★ ★ ★

BUY YOUR
EXTRA
SAVINGS
BONDS
NOW

SECURITY

PROTECT YOUR FUTURE

Iš Californijos Padangės

MAŽYTĖ EKSKURSIJA PO KALIFORNIJĄ

Rašo Jūratė.

(Pabaiga iš pereito nr.)

Aš tuo tarpu žvalgausi į visas puses, deja, matosi ne daugiau kaip per pėdą į priešakį ir šonus. Vargšas mūsų "soferis" p. Dudor... Čia dar kaip tyčia mano tėvas pradeda pasakoti kaip neseniai kaip tik apie šią vietą buvo toks atsitikimas: važiuo vienas paskui kitą penki automobiliai (turbut irgi tokių vargšų turistų kaip mes). Pirmasis, kažka sugalvojęs, ėmė ir sustojo, antrasis pro debesį to nepastebėjo ir... irgi sustojo, tik jau užvažiuo ant pirmojo; toliau, trečias užvažiuo ant antrojo, ketvirtas ant trečiojo, ir taip toliau, kaip toje pasakoje be galo. Rezultatas — kruva automobilių. Štai jums ir promedė debesyse. — kruva pasakojimo nenuostabu kad mums visiems pradeda šurpuliukai po nugarą vaikščioti, bet, mūsų dideliame džiaugsmui, debesy pasibaigia ir mes atsiduriame kalnų papėdėje.

Dabar vaizdas keičiasi, kiek akys užmato lygu kaip stalas. Čia tai jau taip: kai kalnai tai kalnai, kad net debesis remia, o kai jau lygu tai nei kupsto nerasi.

Lygumos mums visiems kažkaip primena Lietuvos laukus ir visus nuteikia svajingai... Mūsų mašinėlė rieda tolyn, vis tolyn.

Pakelėse didžiuliai medvilnės (vatos) laukai. Pervaziuojam mažų miestelių viename iš jų matome didelį burį "cow-boys", stoviniuojančių apie restorano duris. Apisirenę jie ištiko taip kaip radosim filmose. Nors imk ir fotografuok. Gaila, d'ena anšniaukus, tat iš fotografijų debesis neišina.

Apie 11 val. pasiekiamo savo kelionės tikslą — Riverside miestelį. Miesteliukas, tikrai pasakius, bažnytkaimis, nieku ypatingu nepasizymi: kelios gatvės, kruva namų, bažnyčia, mokykla, viešbutis, na, ir savaime aišku, bent trys restorai, beje, dar kinas, štai ir viskas. Kad čia būtų ypatingai malonu gyventi, nemanau. Pirmas dalykas, čia daug šalčiau negu Los Angeles, o vasarą, pasakojia, buna daug karščiau.

Mano tėvui vieta patinka, mat jis medžiotojas, o čia, kaip atrodo, jau ko ne ko, bet kiškių ir kitokių panašių "žvėrių" tikrai netrūksta. P. Dudor, rasirodo, aistringas grybautojas, jis tuoj konstatuoja kad dregna ir sodri apielinkės žemė nuostabiai tiktu grybams. Jis žada atvažiuoti čia grybauti.

I valandą pietaujame vietos restorane. Atneša mums "T-bone steak"; atrodo labai gražiai, porcijos bent du kartų didesnės negu už tą pačią kainą Los Angeles restoranuose, be to mes visi baisiai išalkę, taigi kimbam į kepsnį. Deja, pasirodo, ne taip gerai viskas eina kaip mums atrodė. Gražūs šis stekas pasirodo kietas kaip puspudis — matyt to stekas savininkas tikrai nemažiau kaip pora dešimčių metų ganėse debesyse. Visi dantimis griežiam ir visu svoriu užgule pailius bandomė per jėgą padalinti savo patiekalą, bet niekas neišina, nes peliai, kaip Lietuvoje sakydavo, "nors raitas ir Ryga joks", nepajaua, nors tu čia ka nori daryk. O valgyt taip norisi...

Ir žinote ką mes padarom? Opi pasidedame visus etiketus į šalį, gražiai pasiimame savo stegius "j rankutę" ir — mūsų dantys pasirodo žymiai atiresni negu restorano peliai. (O stekas, reikia pripažinti, buvo gardus...)

Papietavę leidžiamės namų link. Ši kartą už valro sėda mano tėvas. Jis žada padaryti "short-cut" ir mus parvežti namo žymiai trumpesniu keliu. Vaziuojam. Pavažiuojam taip apie valandą — apielinkės nuostabiai gražios: nedideli kalneliai apaugę medžiais, kai kur sodriai žalios pievos, taip malonu, rodo, važiuotum ir vaziuotum...

Taip besigerėdami panorama da'rėmės į šalis, staigiai žiurim, prie kelio stovi stulpas, ir ant stulpo aiškiu aiškiausia juodu ant balto parašyta: "Los Angeles — 270 miles", gi nuo Riverdale buvo 210 mylių; —

atsseit padarėm "short-cut"...

Visi juokiasi iš mūsų "soferio" gabumų ir nuolat klausinėja ar greit busime San Francisco, vietoje Los Angeles. Tačiau tai kad mes pasukome apie 60 mylių iš kelio turi ir savo geru pusių, butent, antroji mūsų kelionės pusė eina naujomis vietomis ir tokiu būdu susidaro proga pamatyti daugiau svieto.

Vaziuojame per Santa Barbara miestą, kuriame daug milijonierių turi savo vasaros rezidencijas; nesistebiu, nes čia tikrai labai gražu: kalnai, nuostabi augmenija ir vanduo — viskas susilieja į nuostabią visumą. Norėčiau ir aš kada nors turėti tiek pinigų kad galėčiau gyventi šitame puikiam kampelyje.

Toliau pajuriu vaziuojame per Ventura ir tolyn. Saulė, tas geriausias dailininkas, besileisdama nuspalvina Ramiojo Vandenyno paviršių švelniom, lyg pasteliniom, spalvom. "Zavinga! Nuostabu! Nepaprasta!" džiugaujame mes ir dėkojame likimui kad mus čia atvedė.

Jau beveik tamsu kai privažiavome fabriką, stovintį visai prie pat jūros kranto, kurį karo metu Japonai apšaudė, atplaukę savo povandeniniais laivais. O, tas neįsistinas karas, niekur negalima išbėgti nuo jo prisiminimų...

Sutemsta. Keletą mylių pavaziavus, tolumoje jau matosi Santa Monikos žiburiai — esame beveik namie.

Kol parvaziuojame į Hollywoodą jau aštuonios. Sustojame pavakarieniauti, ir prisimename Rivereidė stieki, užsisakome po "hamburger", kad nereikėtų vėl prakaito lieti bejaunant.

Pavakarieniavę išsiskirstom. Aš einu miegoti, nes nuo ilgo vaziavimo jaučiuosi pavargus. Tą naktį sapnavau palmes Ramiojo Vandenyno pakrantėse ir karves besiganančias debesyse.

Jūratė.

MUSŲ DARBUOTOJŲ RAKČŲ SEIMA

Pora metų atgal mūsų vėikėja, Ona Račkienė, minėjo savo sunaus Williaus gimtadienį viena, gal eidama gatve, rinkdama aukas Raudonajam Kryžiui, o gal tai pasukdus visuomenės darbuose. Liudnas buvo tas minėjimas. Ji nežinojo ar Willius sveikas, ar gyvas. Jis buvo užjūryje, kare.

Šymet kas kita. Jis sugryžes sveikas su pasižymėjimo medaliais, namai vėl parnešė savo gimimo linksma nuotrauką. Budamas artistas jis dabas mokinas Motion Picture Art.

Claudijus, Račkų vyresnysis sunus, randasi Japonijoje, kur dirba valdžios darba. Tėvams dažnai parsinečia brangių, gražių dovanų. Tėvas, Frank Račkus, yra Real Estate biznyje. Jo naujas ofisas yra 739 1/2 S. Western Avenue, Los Angeles, Calif. Ponia Račkienė, sugryžus iš atostogų, vėl darbuojasi tarp Lietuvių ir prie to dar parašo mūsų laikraščiuose.

Per Williaus gimtadienio vakarieni, tarp skaniausių ponios Račkienės patiektų valgių matėsi ir Lietuviško kugelio. Gal sakysit paprastas tai dalykas tarp Lietuvių. Lietuviai prie jo pripratę Lietuvoje. Gražu kad mes nepamirštam savo Lietuvos papročius, valgių gaminimą, švenčių apeigas.

Poru Cassin žentas, kurio tėvai čia auge, pasižymėjęs į stala pasakė, "Mano senolė pagamindavo kugelio". Vistiek keltintos kartos vaikai bus jie atims savo tėvus, senolius, ir kas jie patys yra per jiems paliktas atmintis-dovanas.

Mes visi Lietuviai turėtume švęsti metų šventes tikrais Lietuvos būdais, kad mūsų vaikiai čia gyventami pažintų Lietuvą, žinotų kas Lietuviai yra. Kad vaikiai čia ir už šimto metų širdyje turėtų tą savo tautos žibūrį, tėvų įsėtą juose per paprastus kasdieninius palikimus.

Ponai Cassin yra išdirbęs užsiėmė, turi savo dirbtuvę. Ponia Cassin čia atvažiuo iš Anglijos, bet labai gražiai Lietuviškai kalba, net ir rašo. Pirmiau gyvenus Ovio valstijoje. Ona Pucetaitė.

Vincent B. Archis

Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
231 So. Rampart Blvd.
LOS ANGELES, CALIF.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

LVS Pirmininko Pranešimas NAUJŲ 1947 METŲ PROGA

Rašo P. J. ŽIURIS,
LVS Pirmininkas.

LIETUVIŠKUMAS — PIRMIAUSIA

Gai dar niekad nepasireiškė toks didelis nesutarimas Lietuviškoj veikloj Amerikoje kaip kad 1946 metais. Nors ALT skelbė pasiūlius Chicago kongrese vieningos veiklos planą vidurinei srovei, bet deja iš visko buvo aišku kad tas pasiūlymas buvo nenuoširdus, jis pagrįstas apgaule, noras paneigti ir užlopinėti opoziciją.

Kad supratus šio nemalonaus nesutarimo priežastis reikia butinai išnagrinėti šių grupių pagrindinius nusistatymus. Amerikos Lietuviai socialistai savo idejomis artimi Lietuvos socialdemokratams ir yra artimi Lietuvos liaudininkams.

Kaip ir Amerikos Lietuviams socialistams taip ir kitiems socialistinėms pakraipos grupėms daugiausia rupi eiti pagal pasaulinę socialistų programą ir tik antroje vietoje stovi tautiškumas (Lietuviams socialistams—Lietuviškumas). Yra žinoma kad savo idejomis ir savo nesupratimu bolševikinio pavojaus socialistai daug prisidėjo prie paruošimo palankios dirvos kai kuriems bolševizmui palankiems elementams Lietuvoje.

Aišku kad šiandien jie tai neigia ir kratosi, bet praėjus faktai patys kalba už save ir patiekia daug aiškių duomenų.

Amerikos Lietuviai socialistai su P. Grigaičiu priešakyje visados rėmė pasaulio socialistus ir jo pagal jų programas. Atėjus laikui, kada buvo naudinga susidėti su kitais, jų buvo varoma prisilapavimo politika. Paimkime pavyzdžiui laikotarpį po I Pasaulinio karo: P. Grigaitis ir jo grupė laikinai buvo prisidėjusi prie tautininkų. Vėliau, savotiškais sumetimais, buvo susiplakęs su komunistais. Šio karo laikui jis veikė išvien su krikščionimis-demokratais arba Amerikos Lietuviais katalikais.

Katalikų priešakyje gi stovė žmonės kurie, iškilius reikalui, be jokių skrupulų statys savo tikėjimo reikalus pirmoje vietoje, o grynai Lietuviškus reikalus paskutinėje vietoje. Jie sieks savo grupės dominavimo, paneigdami ir su purvais sumaišydami tuos kurie palieka tikėjimą nuošaliai, kaip kiekvieno žmogaus sąžinės reikalą, o pirmoje vietoje stato Lietuviškumą. Tat tų dviejų grupių — socialistų ir katalikų — bendradarbiavimas išplaukia iš to kad pirmoje vietoje jie stato savo internacionalines idėjas, o tik antroje tautiškumą.

Tas grupės į artimą sąryšį suveda du faktoriai: pirmasis, ir daugiau reikšmingas faktorius, tai atradimas savo programoje bendrų idėjų. Tuo būdu jos siekdamos bendrų interesų išvyksto vieningą veiklą, vadinamą bendru frontu. Antroji vieningos veiklos priežastis remiasi jausmais, o tai yra neapykantos ir baimės jausmas.

Taip vadinamas mūsų socialistų ir krikščionių demokratų "apsivedimas" ir iš to kilus jų bendra veikla pareina iš neapykantos ir dalinai net iš baimės. Visa ta neapykanta buvo nukreipta prieš a. a. Lietuvos Prezidentą A. Smetoną.

Čia nukrypau nuo temos, ir užimtų per daug vietos jei norėčiau čia pilnai nušviesti ir išnagrinėti tikslą ir reikalingumą taip vadinamo Smetonos perversmo, arba tautinio posūkio, Lietuvoje. Bendrasis bruo-

žais paėmus, Dr. Griniaus valdžia, toleruodama ir suteikdama per daug dideles laisves įvairiems neiškiems elementams ir nesiskaitydama su tikrąja Lietuviška liaudimi, išugdė šalyje kraštutinius elementus ir davė jiems geras galimybes sukurti sau lizdus prieš tautiškąją veiklą. Visi tos valdžios išugdyti kraštutiniai elementai turėjo Lietuvos laisvę slopinančius ir net neigiamus tikslus.

Iš to aišku kad tautinis posūkis buvo kaip ir stabdys, butinai ir neišvengiamai reikalingas sulaukyti Lietuvą nuo šlydimio į kairę bei apsaugoti ir iš-tobulinti visą valstybės aparatą taip kad Lietuva eitų tautišką nepriklausomą keliu ir būtų atspari visoms pasaulinėms įtakoms.

Lietuvos istorijos studentai turės sutikti kad dėka šio Lietuvos tautinio posūkio ir Prez. Smetonos tvirtos rankos Lietuva išliko laisva ir nepriklausoma nuo pavojingų didžiųjų kaimynų net iki 1940 metų. Per tuos Nepriklausomybės laikus Lietuva išauklėjo pilną gentkartę tautišką, patriotišką jaunimą, kuris pragai pasitaikius išlaisvins Lietuvą ir atkurs jos sugriautą nepriklausomą gyvenimą.

Vidurinė srovė, arba vadina-mieji tautininkai, kurie semia savo inspiraciją iš Dr. Kudirkos skelbiamos praeities ir iš tų kurie leido Aušrą, visada statė ir stato Lietuvos laisvę aukščiau visko. Jie nesidairo nei į Maskvą nei į Romą. Jų tikslas yra laisva ir nepriklausoma Lietuva, be jokių svetimų įtakų, nesiremiant jokiais išlaukiniais ramsčiais bet dailiai skambančiomis bet ne savomis idėjomis.

PASIDALINIMAS ČIA IR EUROPOJE

Yra sena patarlė: Kaip danguje taip ir ant žemės. Kaip Europoje Lietuviai yra pasidalinę į įvairias grupes, turinčias savas ar svetimas ideologijas, taip ir čia Amerikoje yra tikras jų atspindys.

Pažiūrėkime į Tarybos sąstatą, kuris susideda iš dviejų grupių turinčių internacionalines idėjas ir nusiteikimą, ir vienos mažos grupelės kuri pagal reikalą ir naudą gali pasukti į vieną ar į kitą pusę.

Čia, Taryboje matome mūsų katalikų pavidalę krikščionis demokratų; P. Grigaitį su savo socialistais, kurie atitinka socialdemokratų ir yra artimi liaudininkams. Prie tų grupių prisiliejo jauni pažangiečiai, kurie savo laiką buvo tautininkais, bet vėliau atsisakė savo tautinių idėjų, persiėmė tarp-tautiniu socializmu, ir prisilapė prie socialistų; dabar jie veikia kaip sandariečiai, vals-

tiečių liaudininkų atspindys. Dabar kyla klausimas kokių pagrindų būtų galima suvienyti visų Amerikos Lietuvinių srovių veiklą.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga penkių savo darbuotės metų bėgyje kreipėsi daug kartų raštiškai į A. L. Tarybą, siūlydama sudaryti bendrą, vieningą aparatą veikti Amerikoniskose sferose bendruose Lietuvos nepriklausomybę liečiančiuose klausimuose. Visi atsakymai iš ALT buvo pilni paniekos, arba padiktavimų: Stokit į Tarybą!

Pereito ALT kongreso pasiūlymas ir liko vien tik pasiūlymu. Taryba pranešė per savo bendradarbius: jei LVS nori drauge dirbti tegul prisidedanti prie Tarybos.

Žinoma, LVS negalėjo su tuo sutikti, nes pagal 1944 metais New York'e įvykusį suvažiavimą buvo aišku kad LVS atstovauja didelę dalį Amerikos Lietuvinių visuomenės ir, kaip tokia, ji turi pilnę teisę reikalauti kad su ja būtų skaitomasi kaip su pilnaties organizacija.

Ta prasme pasiūlytą rezoliuciją iš LVS pusės ALT vadai visiškai atmetė ir pasiepė.

(Pabaiga kitame nr.)

LAIKRAŠTIS BRITŲ ZONOJE

Britų karinė administracija savo zonoje buvo uždariusi visus DP leidžiamus laikraščius ir tautinius komitetus. Vietoje tautinių komitetų yra įkurta Baltų Centrinė Taryba, kuri atstovauja visus Baltų PD reikalus prieš karinę Britų administraciją.

Tai Tarybai pavyko įtikinti Britų administraciją kad atskirus tautybės turi turėti spaudą savo kalba. Tam prašymui pritarė ir leista Letuviams, Latvams ir Estams leisti po vieną savaitraštį visai Britų zonai.

Tuo būdu ir Lietuviai Britų zonoje turės savo greitesnę informaciją, nes del įvairių suvažiavimų Amerikiečių zonos Lietuvos spauda pasiekdavo Lietuvius Britų zonoje su dideliu pasivėlavimu.

GRUPOJA STOVYKLAS

Britų zonoje vykdomas DP stovyklų grupavimas į didesnius vienetus atskiromis tautybėmis. To pasekoje panaikintos dvi Lietuvos stovyklos Detmole ir Hiddesene, jas perkeltiant į Greveną, kur dabar susidarė didelė stovykla.

ISLANDIJA, sala šiauriniame Atlante, turi virš šimtą vulkanų (ugniakalnių).

MOTERIS PASTATYTA PRIE SUNKIŲ VYRIŠKŲ DARBŲ SIBIRE

Vienas iš retų atsitikimų, laiškas išvežtos į Sibiro dykumą, pasiekė Dirvos skaitytoją Amsterdam, N. Y., nuo jos pusseserės, kurios vyras areštuotas ir nubaustas 10 metų kalėjimo, o ji pati su vaikais išvežta į sunkius darbus Sibire. Nors ji buvo mokytoja ir dar jauna moteris, bet nuo vargų ir perkentėjimų baigia apakti ir apkursti. Rašo laišką taip kad kacamai nesuprastų, bet laiško gavėja, kuri rašė savo paklausimus taip pat išverstą kalbą, supranta kas rašoma ir kas tai šeimai nutiko. Laiškas rašytas Spalio 10, 1946.

Mielai Alyte! Rugsėjo 30 d. gavau tavo pirmą laišku. Ilgai neprisirengėme tau atrašyti, nes neturėjau popierio, ir laiko. Pas mus dabar karšta darbymetė. Reikia nustatyti laiku atiduoti valstybei grūdus. Vasara ir ruduo buvo lietingas, darbai susitrukdė. Dabar užtat dirbam dieną ir naktį. Ir kai pabaigsim valstybei duoklę tada baliavosim. Tai bus Lapkričio "Revolucinė šventė".

Aš dirbu sandėliuose, arpa-voju, ir maišus nešioju su grūdais, tai iš vieno sandėlio į kitą, tai į vežimą, tai iš vežimo. Vasarą šieną grėbiau (čia augina daug karvių, avių, tai reikia daug šieno). Vėliau rišau pėdas javų. Mūsų farmoj tik avižas sėja. Norma 500 pėdų per dieną surišti. Nesenai nukasėm bulves, aš nukasiau apie 400 viedrų. Turėčiau gauti už darbą apie 40 viedrų bulvių, bet nežinau ar gausiu bulvėmis ar pinigais apie 3 rublius į dieną. Žiemomis vežioju mal-kas iš miško; pernai dirbau tie karvių: šeriau, girdžiau, mėslius vežioju. Šią žiemą dar nežinau ką dirbsiu.

Danutė ir Vytautas keturis metus tokius pat darbus dirpo, bet jau pernai, nors dideli vargai, pasiryžau juos mokinti. Danutė norėjo iš 7 klasių stoti į specialę felčerių mokyklą, bet jos neleido į miestą važiuoti. Mieste man būtų lengviau į mokslinti, nes valstybė duoda stipendiją ir duonos, o dabar kai 8 klasej mokinasi tai reikiama savom lėšom daduoti viskas. Ji nuo mūsų farmos virš 30 km. gyvena. Vytautas lanko mokyklą už 10 km. ir kiekvieną dieną vaikšto kalnais. Sausį-Vasarį buna labai dideli šalčiai ir vilkai užpuolindėja, tai reikės pasamdyti ant laiko butik, tik su maistu labai sunku. Ramutė lanko II skyrių, nors jau didelė mergaitė, 12 metų, bet čia pas mus nebuvo mokyklos tai mano vaikai atsiliko nuo gyvenimo. Tik kad Dievas duotų man sveikatos ir aš galėčiau uždirbti ir jiems padėti. Bet mano sveikata ne-perpuikusia; turi mažakraujystę, rankas, kojas ėda reumatizmas; labai silpnai matau (rašau mintinai) ir nebeprigirdžiu. Labai sunkus. Tai matyt senatvės požymiai. (Ji tik 38 m. amžiaus.)

Mano mamytė savo ukį at-davė valstybei; sau turi vieną ha žemės.

Pusbrolis Antanas, girdėjau kad nuteistas 10 metų kalėjimo. (Tai jos vyras, bolševikų suimtas Lietuvoje.)

Šis laiškas yra šeštas, nežinau ar tu juos visus gauni. Gerai kad gavot fotografijas iš mūsų ekskursijų. Mes išvažiavom sunkvežimiais iki stoties, paskui važiuavom traukiniu ir baigėm kelionę ant jaučių, nes jau į tokį užkampį nuvažiuavom kad jokia mašina neina ten. (Čia kalba apie fotografijas ir ekskursiją: reiškia Amerikoje gyvenanti pusseserė

Pietų Afrikos Unijos premjeras Fieldmaršalas Smuts, parodoma laikas savo krikšto dukterį, Graikijos karaliaus Pavlo jauniausią dukrelę, kuriuos jis aplankė grįždamas iš United Nations posėdžio New York'e.

suprato kaip juos Lietuvoje sugaudė ir išvežė į Sibirą.)

Tiesa, rašai, Eliute, kad žiaurus buvo tie žmogėdos Vokiečiai. Skaitėt jūs jų darbelius laikraštyje. Kad ne tie banditai, mes butume ir su vyru gyvenę ir šeima nebūtų išardyta. Niekas neužgydys tų žaizdų, neatsilygins už skriaudas, nesugrąžins mūsų laimės ir džiaugsmo, nes nėra mūsų tėvelio ir vyro....

Tavo Onutė.

(Kalba apie žmogėdas Vokiečius, bet aiškina apie Rusus, nes jie išvežti, šeima suardyta dar pirm Vokiečių į Lietuvą atėjimo. Taipgi patėmykit laiške minimą sakinį "mano mamytė savo ukį atidavė valstybei....")

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvų Misija

ir Jos Darbai

Tuoj reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvų Misijos veikimus Washingtone ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' 1 knyga \$1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)
UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

'Timeless Lithuania' \$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiams)

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spausdintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Vieta Kur Buvo Nužudyta 2,480 Lietuvių

Kaip tie nelaimingieji ten pateko žinių neturima. Ten nužudyta ir tukstančiai kitų tautų žmonių

FLOSSENBURGE, Bavarijoje, netoli Weidenos, buvo koncentracijos stovykla. Tos stovyklos buvusieji tarnautojai patraukti teisman.

Neseniai patirta kad toje stovykloje be kitų tautų kalinių yra nužudyta 2,480 Lietuvių.

Kaip tokia didelė Lietuvių masė čia pateko dar neišaiškinta ir kažin ar kada pavyks tai padaryti. Spėjama kad ten bus nukankinti dalis tų jaunų Lietuvių kurie paskutiniuos Vokiečių šeiminkavimo Lietuvoje mėnesiais buvo prievartai įvilkti į Vokiečių uniformas ir išvežti į Vokietiją. Be abejo, jimo, dalis šių Lietuvių aukų sudaro prievartiniai Lietuviai darbininkai, dalį prieš nacius kovojusieji dalyviai.

Jie visi atsidūrė šioje Hitlerio naikinamoj stovykloj kaip aukos savo protesto prieš nacijų režimą. Mūsų mažai tautai toks skaičius yra labai didelis nuostolis. O jis dar esąs negalutinis. Esą surasti naujų tos stovyklos dokumentai, pagal kuriuos nužudytų skaičius dar padidėsias.

Iki šiol nustatytais duomenimis, ten esą nužudyta:

Lietuvių	2,480
Rusų	26,430
Lenkų	7,546
Prancužų	4,372
Vokiečių	5,964
Žydų	3,132
Jugoslavų	2,140
Belgų	1,693
Holandų	1,163
Danų	20
Norvegų	14
Italų	13
Anglų	9
Amerikiečių	2
Viso	54,990

Stovyklos tarnautojų byla turės atskleisti daugiau šviesos apie tai. Elta.

Pastaba Skaitytojams

Jeigu kada negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti tą numerį, nerasykite: "Negavau pereinamo numerio," bet pažymėkit aiškiai: Negavau nr. 5, ar 15, ar 34, ar 47". Tas palengvins be jokių sunkumų greit pasiųsti jums tą numerį kurio negavot. DIRVOS Administracija.

Siųskit Savo Prenumeratą DABAR knygai

LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

Išrašykite čia telpantį kuponą užsisakant knygą.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu savo prenumeratą šiai naujai leidžiamai knygai:

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

Vardas
Adresas
Miestas Valstija

New Mexico Universitete namų ruošos studentės mokinašas ir kudiškį prižiūrėjimo, kaip parodoma šiame atvaizde. Studentė vonioje prausia 10 mėnesių amžiaus kudiškį, kuris neįdyko nežiurint kad daug kitų tos klasės studentų paeiliui atlikinėjo ant jo motiniškas pareigas.

GEN. McNARNEY RAGINA TREMTINIUS GRYŽTI

GEN. McNARNEY ATSIŠAUKIMAS Į ISVIETINTUS PABĖGELIUS. ŽYDAI IS RUSIJOS GLOBOJAMI GERAI

Štai buvo išleistas Generolo Joseph T. McNarney, vyriausio Amerikos karinių pajėgų vado atsisaukimas liečiantis Amerikos politiką dėl tolimesnės DP šalpos ir dabartinių imigracijos galimybių. Atvirame atsisaukime tiesioginiai 400,000 Amerikiečių Zonos ne žydų tautybės DP, Vyriausias Vadas pareiškė:

"Akivaizdoje apribotų galimybių į kitas šalis, aš prašau kad kiekvienas iš jūsų persvarstytų savo nusistatymą dėl repatriavimo į tėvynę, kadangi yra likę vos keli mėnesiai šalto laikotarpio.

"U. S. A. politika buvo ir ateityje bus remti ir lengvinti jūsų savanorišką grįžimą į namus. Mes tikime kad jūsų grįžimas yra visiems geriausia išeitis.

"Kadangi U. S. A. nėra įmanoma neribotą laiką išlaikyti samburių centrus ir stovyklas, U. S. ėmėsi iniciatyvos prisidėti prie tarptautinės akcijos, iširti apsigyvenimo galimybes tiems kurie dėl svarbių priežasčių negali grįžti į tėvynę.

"Imigracija į vakarų šalis yra varžoma specialių kvotų, nustatytų veikiančiais įstatymais. Tų įstatymų pakeitimo galimybė yra netikra.

"Kanados vyriausybė nėra pranešusi apie jokių pasirengimus priėmimui DP, išskyrus 4,000 Lenkų iš Italijos, ir buvo suprasta kad jokių specialių pasirošimų priimti kurį nors skaičių imigrantų šiuo metu nėra.

"Lotynų Amerikos vyriausybės nurodo kad programą liečiantį žymesnio skaičiaus DP iš Europos apgyvenimą, greičiausia pradės ne anksčiau kaip po metų laiko.

"Kiekvienam atveju apsigyvenimo sąlygos tuose kraštuose nebūna lengvos. Jūs galite tikėtis kad kol galėsite įsigyti savo žemės, dauguma iš jūsų ilgą laiką turės dirbti kaip ūkio darbininkai už labai mažą atlyginimą.

"Ištikrųjų didesnis pagerėjimas jūsų ekonominių sąlygų, virš tų kurios yra jūsų tėvynėje, yra problematiškas.

"Mažesnis skaičius mechanikų pusiau apmokintų fabriko ir statybos darbininkų gali būti įleista, bet vėl — pagerėjimas jūsų ekonominių sąlygų yra abejotinas.

"Greitos ir didelių grupių apgyvendinimo programos tose salybose negali būti laukiamos, kol žymios pašalpos ar paskolos tartautinio pasikeitimo keiliu ar masiniu importu nebūna parūpinotos. O tos galimybės yra toli.

"Emigracija ir U. S. Zonos Vokietijoje į U. S. A. vyksta jau penktas mėnuo. 4,500 DP buvo suteiktos vizos. U. S. A. kvotą sudaro 1,100 vizų į mėnesį, skiriamų jums. Šis labai mažas vizų skaičius suteikia keletui iš jūsų galimybę išvykti į U. S., jei toks yra jūsų pageidavimas. Pakeisti teikiama vizų skaičiui reikalinga U. S. Kongreso sutikimo.

"Todel didžiausią jūsų daugumai vienintelis pasirinkimas, išskyrus jūsų grįžimą tėvynėn yra:

"Apsigyvenimas kitame krašte, turbut po kelių metų laukimo, aprėžtam skaičiui žmonių, greičiausia keletas tuksandžių mylių nuo čia, mažai apgyventose vietose, sunkiose ekonominiuose ir klimatinėse salybose, "arba eventualiai įsi Jungimas į Vokietijos gyventojus.

"Aš ėmiausi tų priemonių, kreipdamasis į jus, kad galutinai būtų išskaidyti gandai apie

planuojamą lengvą, greitą ir plataus masto įsikurdinimą, ir kad jūs turėtumet pilnas informacijas kuriomis galėtumet remtis sprendami savo ateitį."

ŽYDAI GLOBOJAMI IR NĖRA APSUNKINIMAS

Mūsų Lietuvių tremtinių nuomonė dėl šio generolo atsisaukimo yra tokia:

Paskelbus šį atsisaukimą DP asmenis (Rugs. pradžioje, 1946), tuoj gavosi nuomonė kad tik įvairių kraštų žydai, kaip ir Vokiečių persekiojami, taip ir dabartiniai atbėgėliai, kurių kasdien į U. S. Zoną Vokietijoje atbėga nuo 300 iki 400 žmonių, daugiausia iš pokarinės Rusijos, nieko nepersekiojami, Amerikonų yra patenkiami ir jų buvimas Amerikonams nesudaro jokių sunkumų. Jie dabar gauna žymiai geresnį maistą, patalpas ir laisvą nuo visokių patikrinimų.

Gi Lietuviai, Latviai, Estai ir kiti Vokiečių išvestieji, vergai ir pabėgusieji nuo bolševikų kruvinos diktatūros, generolo nuomone turėtų grįžti į savo tėvynes, kur jų laukia bolševikų išgalastis durtuvai, sutepti jų brolių krauju iš ankščiau.

Lai bolševikai išėina iš mūsų žemių, mes niekieno neraginami visi iki vieno grįšim į savo tėvynę.

Mes bėgom todėl kad nepripažystam laukinio Aziato režimo, o ne tam kad pagyvenę Amerikoniškos demokratijos santvarkoje vėl butume stumiami į to žiauraus grobuonio narsus. Lietuvį šiandien ir taip gausiai prievarta tam grobuoniui aukojama ir Lietuvį kraujas nuleidžiamas Sibire ir kitur.

S. O. S.

ŽIBURIŲ SUKAKTIS

Praeitą Spalio 5 suėjo vieni metai kai Augsburgė, Amerikiečių zonoje, pasirodė gražiai iliustruotas Lietuvų tremtinių savaitraštis žiburiai.

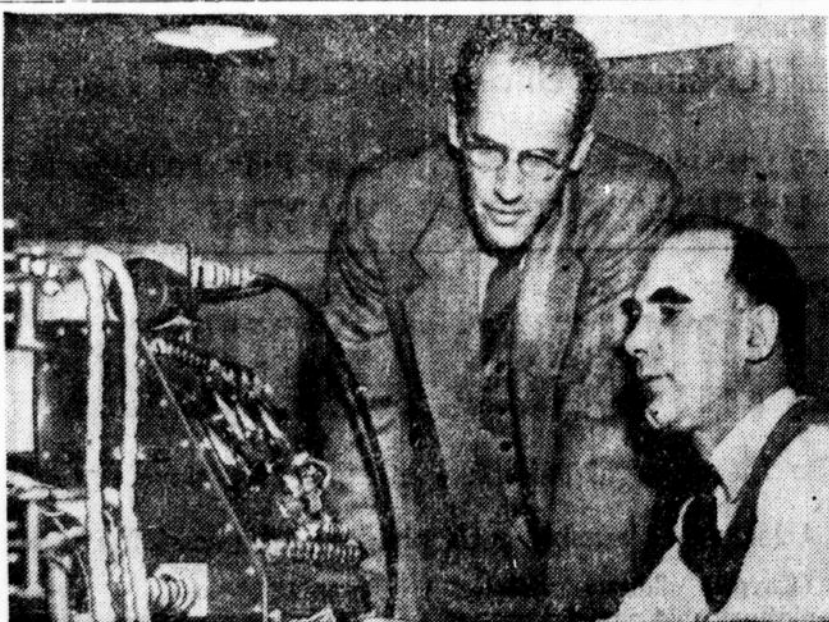
Žiburiai yra pirmutinis Lietuvų savaitraštis Vokietijoje, nes iki jų pasirodymo kiti ėjusieji Lietuviški laikraščiai buvo dvisavaitiniai arba neperiodiniai. Su kiekvienu numeriu žiburiai vis stiprėjo, gerėjo turinys, ir didėjo puslapių skaičius. Nežiurint sunkių sąlygų žiburiai išėjo kiekvieną savaitę ir per metus susidarė 52 numeriai.

Dabar žiburiai turi 12,000 skaitytojų, kurių skaičius gerokai padidėjęs jei nebutų popierio trūkumo.

Vasarą žiburiai pradėjo leisti naują žiburių laiką — žiburių dienraštį.

Žiburiai visą medžiagą turi išvesti į Anglišką kalbą cenzurai, kuri dažnai buna kjeta.

Abi žiburių laidas redaguoja J. Vitėnas.

Dr. Carl D. Anderson, sėdintis, bando savo naują atomo skalavimo aparatą, tēmiant Dr. Robert Brode, kosminių spindulių ekspertui. Bandymai daromi laboratorijoje, Inyokern, Calif. Mokslininkai pasiryžę panaudoti kosminius spindulius atomo skalavimui, po naujų padarytų įvairių bandymų šio karo metu.

NE VIEN TIK DUO-NOS ŠAUKIASI

Skaitymo pasiilgusiam Lietuviniui mes tuoj siunčiame Dirvą

Dirvos Redakcija gavo sekančią laišką nuo Lietuvos dabar esančio Anglijoje:

Esu Lietuvis, tarnauju Lenkų kariuomenėje po išversta pavarde; neturiu jokių ryšių su tėvyne nei su Lietuviška spauda.

Esu vienas kaip pirštas, arba kaip medis prie kelio, nėra kas mane pagostų, kas kokių žinių suteiktų.

Kreipiuosi aš į poną Redaktorių ar negalėčiau rasti tokį žmogų, tokį tautietį su kuriuo aš galėčiau savo įspūdžiais pasidalinti; gal galėčiau gauti nors senų laikraščių paskaityti. Kaip būtų malonu po šešių metų laikotarpio nors seno Lietuvišką laikraštį paskaityti — nes kaip žuvis be vandens, taip Lietuvis be Lietuviškos spaudos. Aš manau kad jūs man tokioje padėtyje užjausite, nes kur kitur aš turiu kreiptis.

Jūsų adresą vargiais-negalais sužinojau per vieną Lietuvį kairį Amerikietį, ir kreipiuosi į jus. Esu Jonas Čižauskas, bet Lenkų kariuomenėje mano pavardė yra išversta ir adrese visai kitaip skamba.

Baigiu rašyti tikėdamas kad mano prašymą išpildysit. Šiuo metu siūdžiau dekoju.

Adresas: Pfc Jan Czynewski, Maghull, near Liverpool, England.

Jau pirmiau vienas Lenkų kariuomenėje tarnaujantis Lietuvis atsisaukė, ir dabar kitas atsisaukia, patyrę Dirvos adresą kaip nors netikėtai.

Panašiai ir Vokietijoje ir kitose šalyse Lietuviai tremtiniai kreipiasi į Dirvą prašydami pasiūti jiems spaudos.

Tokių atsiliepimų gavo, mes nelaukiame ar kas užrašys jiems Dirvą, ar kas pasiūsi jiems laikraštį: mes tiesiog užrašome jiems Dirvą ir reguliariai kas savaitę siuntinėjame.

Bet čia ir reikia Jūsų, mieli skaitytojai, geros širdies: prisidėkit su parama Dirvai, prisidėdami savo auką parėmimui pabėgėlių ir tremtinių norinčių gauti Dirvą, ir parėmimui tų bendradarbių kurie ištrėmė atsiderus rašo jums Dirvoje.

Siųskit savo auką, arba tiesiog prenumeratos kainą pabėgėliams, \$4.00 metuose.

Pirmiau Dirva davė papigintai, tačiau esant tokiame brangumui laikraščio leidime, nenorėkite kad mes viską duotume. Prisidėkit nuo savės, bukit geri Lietuviai, užjaukit savo brolius nelaimėje.

DIRVA
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

Lietuva Tironų Pančiuose

(Tęsinys iš pereito nr.)

Taip ir baigėsi "be rezultatų" delegacijos pastangos gražinti Prezidentą. Tą pačią dieną, Birželio 16, 15 val., Merkys pasakė per Kauno radio trumpą kalbą ir pranešė vyriausybės "nutarimą" laikyti Prezidentą atsisakiusiu nuo pareigų. Tokį nutarimą vyriausybė padarė, be abejo, neišlaikydama Dekanozovo spaudimo ir, gal but, dar tikėdamasi šiekios-tokios išeities. Deja, tuoj pat paaiškėjo jog sovietų smurtas siekia Lietuvos širdį ir jokios kombinacijos negali prailginti Lietuvos nepriklausomybės gyvybės. Po mėnesio laiko patys delegacijos nariai įsitikino kad Prezidento atsisakymas grįžti buvo pilnai pagrįstas ir kad jis išmintingai pasielgė išvykdamas iš Lietuvos. Po mėnesio laiko pats Galvanauskas slapta atbėgo Vokietijon, o kiti delegacijos nariai nuėjo į sovietiškus kalėjimus.

Kaip įvykiai rutuliojosi Lietuvoje, skaitytojas bus jau patyręs iš kitų šios knygos skyrių. Bet kas dėjos už Lietuvos sienų po Lietuvos vėliava?

Nuo Birželio 15 dienos iki Liepos 21 d. Lietuva dar skaitėsi "nepriklausoma respublika" ir valdėsi... formaliai "savarankiškai". Kitų valstybių atžvilgiu ji tebebuvo tas trisdešimt šešias dienas laisvas visų pasaulio valstybių bendruomenės narys. Jos įgaliojimai ministrai užsienio reikalų visomis ankstyvesnėmis teisėmis ir buvo laikomi "laisvos valstybės" atstovais. Bet visiems Lietuvos atstovams užsienio reikalų klausimas kaip dabar reikės laikytis. Žinių iš Lietuvos turėjo labai nedaug; instrukcijų bei informacijų iš naujo užsienio reikalų ministro Prof. Krėvės-Mickevičiaus irgi beveik jokių. Tačiau visi suprato, — o kurie nesuprato tai bent nujautė, — kad kažkas dedasi su Lietuvos nepriklausomybe. Ir tokioje padėtyje visų akys nukrypo į Lietuvos įgaliojimą ministrą Romoje Stasį Lozoraitį. Tai įvyko dėl to kad pats užsienio reikalų ministras Urbšys, prieš važiuodamas Maskvos Birželio 11 dieną, buvo visoms Lietuvos diplomatinėms atstovyboms užsienyje pasiuntęs telegramą su nurodymu kad tuo atveju jei atsitiktų kokia nelaimė Lietuvai tai jis skiria St. Lozoraitį visų diplomatinė atstovybių šefu. Bet Lozoraitis buvo per daug toli nuo Lietuvos, ir jam pačiam reikėjo informuotis iš Lietuvos atstovybės Berlyne, tiksliau: iš įgaliojimo ministro Škirpos, kurs, budamas arti Lietuvos, turėjo daugiau ir pilnesnių informacijų.

Škirpos, kaip Lietuvos įgaliojimo ministro, padėtis žymiai skyrėsi nuo kitų ir kitur esančių Lietuvos diplomatinė atstovų padėties. Mat, jo padėtis ypatingumas parėjo nuo Vokietijos santykių su Sovietų Sąjunga. Kadangi visas Lietuvos klausimas tuo metu priklausė nuo Vokietijos-sovietų santykių tai Škirpa noromis-nenoromis turėjo įsitraukti į aktingesnę veiklą, ir pačios butenybės buvo pastatytas priekyje kovos dėl Lietuvos laisvės.

Birželio mėnesio pabaigoje jis nuvyko pats į Kauną, turėdamas tikslą ten vietoje geriau susiorientuoti kuria kryptimi gali įvykiai rutuliuotis. Tokį jo žygį reikia vertinti kaip jo drąsos pasireiškimą arba kaip nepakankamą nusivokimą apie tai kad tas galėjo jam brangiai asmeniškai kainuoti. Mums atrodo kad visokiausiu atveju Škirpos atvykimas Lietuvon buvo labai naudingas vėlesniam Lietuvos reikalui: jis padėjo visiems mūsų diplomatams susiorientuoti ir pasirošti Liepos 21 dienai, tai dienai kada "Liaudies Seimas" nutarė prijungti Lietuvą prie Sovietų Sąjungos.

Paskelbus "Liaudies Seimo" rinkimus, buvo galima atspėti koks bus jo pagrindinis uždavinys. Ir Lietuvos įgaliojimo ministrai užsienyje, nors ir palaikė išoriškai gerus santykius su nauja Lietuvos "liaudies vyriausybe", tačiau šalia to galvojo ir tarėsi savitarpie kaip jie turėtų pasielgti jei "Liaudies Seimas" "nutartų" Lietuvos prijungimą prie Sovietų Sąjungos.

Birželio pabaigoje Lozoraitis atvyko į Berlyną pasitarti su Škirpa; atvyko kaip Lietuvos diplomatinis šefas, apie tai Kaunui nieko nežinant. Buvo apsispręsta kad visi Lietuvos įgaliojimo ministrai užsienyje pareikš formalius protestus toms vyriausybėms prie kurių jie yra

ISLIKO GYVAS. Šis berniukas, Johnny Floyd, 9 m. amžiaus, Baltimore, Md., šypsoi su savo motina, po to kai jis laimingai išliko gyvas, per jo kuną prėjus 13,000 voltų elektros srovę. Tai yra šešis kartus daugiau negu naudojama nužudymui kriminalisto elektros kėdėje. Jis susilietė su elektros viela netikėtai, žaisdamas ant viršaus geležinkelio vagono.

VIENOS VERGIJOS PABAIGA

priskirti, jei "Liaudies Seimas" padarytų nutarimą prieš Lietuvos nepriklausomybę.

Kaip žinoma, "Liaudies Seimas" savo pirmame posėdyje ir "nutarė" panaikinti Lietuvos nepriklausomybę. Tada Lietuvos diplomatiniai atstovai, nieko nelaukdam, ėmė vyriausybės protesto raštus, kuriuose jie išdėstė Sovietų Sąjungos vyriausybės klaidą, jos sudarytų sutarčių vienašališką sulaužymą ir smurtinę Lietuvos nepriklausomybės panaikinimą.

Tokie žygiai, aišku, negalėjo patikti Lietuvos "liaudies vyriausybei" ir ji tuoj pat atšaukė visus anksčiau Respublikos Prezidento paskirtus įgaliojimus ministrus užsienyje, įsakydama jiems kuogreičiau grįžti Lietuvon. Nei vienas jų nesutiko grįžti, ir todėl jiems visiems buvo atimtos pilietybės teisės ir konfiskuotas jų Lietuvoje esantis turtas.

Pirmutinė tokių priemonių "auka" buvo Pulk. Škirpa Berlyne. Mat, Kaune buvo manoma kad Škirpa yra gana pavojingas Berlyne sėdį anti-sovietas ir todėl reikia jį pirmoje vietoje sulikviduoti, išmetant iš Lietuvos Respublikos Prezidento paskirtus įgaliojimus ministrus užsienyje, įsakydama jiems kuogreičiau grįžti Lietuvon. Nei vienas jų nesutiko grįžti, ir todėl jiems visiems buvo atimtos pilietybės teisės ir konfiskuotas jų Lietuvoje esantis turtas.

Pirmutinė tokių priemonių "auka" buvo Pulk. Škirpa Berlyne. Mat, Kaune buvo manoma kad Škirpa yra gana pavojingas Berlyne sėdį anti-sovietas ir todėl reikia jį pirmoje vietoje sulikviduoti, išmetant iš Lietuvos Respublikos Prezidento paskirtus įgaliojimus ministrus užsienyje, įsakydama jiems kuogreičiau grįžti Lietuvon. Nei vienas jų nesutiko grįžti, ir todėl jiems visiems buvo atimtos pilietybės teisės ir konfiskuotas jų Lietuvoje esantis turtas.

Pirmutinė tokių priemonių "auka" buvo Pulk. Škirpa Berlyne. Mat, Kaune buvo manoma kad Škirpa yra gana pavojingas Berlyne sėdį anti-sovietas ir todėl reikia jį pirmoje vietoje sulikviduoti, išmetant iš Lietuvos Respublikos Prezidento paskirtus įgaliojimus ministrus užsienyje, įsakydama jiems kuogreičiau grįžti Lietuvon. Nei vienas jų nesutiko grįžti, ir todėl jiems visiems buvo atimtos pilietybės teisės ir konfiskuotas jų Lietuvoje esantis turtas.

3. Berlyno šešėliuose

Nustatyti bendrai linijai, kaip toliau reikia Lietuvos atstovams laikytis ir kaip bei kokiose formose vykdyti Lietuvos laisvinimo darbą, Rugsėjo mėn. pradžioje (1940 metais) St. Lozoraitis sukvietė į Romą Lietuvos įgaliojimo ministrus Europoje pasitarimui. Tada dar buvo sunku numatyti į kokias platumas išsirutulios Vokietijos-Anglijos karas, ir nebuvo aišku kokios jo bus pasekmės Lietuvos laisvei. Bet viena buvo visiems aišku, butent, kad atsikratyti bolševikų tebus galima tada jei kils jų karas su Vokiečiais. Tai galimybė, betgi, išankstai reikėjo pasirošti ir todėl Romon suvažiavę Lietuvos diplomatai nutarė įsteigti TAUTINIŲ LIETUVIŲ KOMITETĄ, kurio uždavinys buvo organizuoti Lietuvos išlaisvinimo kovą ir jai vadovauti. To komiteto pirmininką turėjo paskirti Respublikos Prezidentas. Buvo nutarta tokio komiteto pirmininku pasiulyti Prezidentui paskirti Ernestą Galvanauską, 1924 metais buvusį Lietuvos ministrų pirmininku ir 1939-1940 metais finansų ministru.

Tuo metu kai vyko Lietuvos atstovų pasitarimas Romoje, Respublikos Prezidentas iš Vokietijos persikėlė į Sveicariją. Jis buvo painformuotas apie Lietuvos diplomatinė atstovų nuomones ir sutiko su mintimi kad reikia išnaudoti visas galimybes sovietais atsikratyti. Bet paskirti Galvanauską Tautinio Lietuvos Komiteto pirmininku Prezidentas nesutiko dėl to kad Galvanauskas buvo pasilikęs Paleckio "Liaudies Vyriausybės" finansų ministru, kad jis Lietuvos krizės metu nepasirodė tvirtu ir aiškiu charakteriu ir kad savo bendradarbiavimu yra pakenkęs Lietuvos reikalui. Be to, prieš sudarydamas Tautinį Lietuvos Komitetą Prezidentas norėjo susisiekti su Amerikos Lietuvų visuomene ir tą klausimą išspresti visų susitarimu.

Nepavykus greitai sudaryti Tautinio Lietuvos Komiteto ir Prezidentui išvykus Amerikon, teko Škirpai Berlyne tvarkytis vienam, palaikant šioji-tokį ryšį ir su kitais Lietuvos atstovais-kolegomis. Nuo čia prasidėjo, galima sakyti, savarankiškas Škirpos veikimas Berlyne.

Škirpai pradėjus varyti platesnį darbą, susidarė pastovesnis ryšys su Lietuva tinklas. Iš Berlyno ėjo Lietuvos žinios skatinančios nenusiminti, budėti ir laukti. Ėjo taip pat instrukcijos nurodanti kaip ir ką veikti, be laukiant lemtingos dienos. Iš Lietuvos ėjo savo ruožtu buvo atnešamos reguliariai žinios Berlynan, kad būtų galima geriau susivokti ką sovietai planuoja, ir geriau susiorientuoti kaip sekmiausiai išvystyti Lietuvį pasipriešinimą. Viena-kita brošiūra, atsisaukimai bei kitokie nurodymai galėjo tokiu būdu pasiekti kraštą ir tarnauti vilties ir ryžtingumo palaikymui.

Karo dienai beartėjant, Škirpos veikla vis plėtėsi ir įgavo konkretesnes formas. Vokiečiai matė kad jų planai galės sutikti rimtų kliučių ir kad Škirpos veikla, paramta Lietuvos nepriklausomybės šūkiu, galės sudaryti nemažų sunkumų jų politikai Lietuvoje. Todel apie Kovo mėnesį (1941 m.) Vokiečiai pradėjo Škirpai ir kitiems Berlyne gyvenantiems Lietuviams "aiškinti" kad Lietuvos nepriklausomybės siekimas yra "nerimtas daiktas", kad tai yra "tuščia kai kurių inteligentų fantazija" ir kad dabartinėse Europos salybose reikia būti Lietuviams "realistais".

(Bus daugiau)

•PRANCUZLIJA tikisi baigti išvalyti savo anglies kasyklas ir sugrąžinti jas į dirbamą stovį prieš 1947 metus.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

NAUJASIS KONGRESAS — IR PREZIDENTO SAKYTA KALBA

SOSTINĖJE Washington'e pravesta taikios rušies revoliucija, Republikonams senatoriams ir atstovams pamint Kongreso abiejų rūmų kontrolę pirmą kartą į 14 metų.

Verta dėmesio yra Prezidento Trumano kalba, kurią jis sakė bendram Kongreso posėdžiui Sausio 6 d. Nėkurie Amerikoniški laikraščiai ir šioje jo kalboje neužtinėka nieko tvirto, aiškaus, bet tik paviršutiniškumą ir tokias rekomendacijas kurios pačius svarbiausius reikalus nustumia tolyn, vietoje patiekiamo griežtų priemonių dalykams pataisyti.

Šalis daugiausia nukentėjo pokarinių laikotarpiu nuo tų unijų diktatorių šaukiamų streikų. Prezidentas tuo klausimu, nors ilgiau kalbėjo, padarė daugiau tik pasiūlymus kad Kongresas pats išdirtų smulkesnias streikų kontroliavimus. Nors jis pasireiškė priešingumą streikavimams anglies, plieno, aliejaus, transportacijos ir komunikacijos industrijose, bet nepareiškė kad reikia imtis greitų ir griežtų priemonių streikų savavaliavimui užkirsti. Jis pasiūlė įsteigti komisiją kuri imtų tyrinėti darbo-darbdavių santykius, kas paprastai ir pasibaigia tyrinėjimais.

Prezidentas persėgėjo kad Kongresas nepriimtų tokių įstatymų darbo unijų atžvilgiu kurie, norint nubausti kelis darbo unijų diktatorių, nepakenktų visiems unijų nariams ir rimtesniems unijų vadams.

Kaip vienas Amerikonių laikraštis pastebi, Prezidento Trumano rekomendacijos išdavė aiškiai kad aplink jį suka tam tikra gauja žmonių kurie padiktuoja jam kaip kalbėti ir kaip dirbti, ir todėl jo ideologija tebėra senos New Dealerių rušies, kiek nuspalvinta pasekmėmis praėjo Lapkričio rinkimais.

Nors prezidentas pripažįsta kad streikai svarbiosiose industrijose išstato pavojų visą mūsų ekonominį gyvenimą, jis ir jo patarėjai, kurie vadovavo jo kalbos paruošimui, nepaminėjo kaip streikus suvaldyti. Rekomendacija kad komisija tyrinėtų padėti ir iki Kovo 15 raportuoti apie tai Kongresui, kaip tik nieko nepagalbės išvengimui kito angliakasių streiko, nes, kaip žinoma, John L. Lewis pareiškė kad jis sutiko pastarą angliakasių streiką nutraukti iki Kovo 31 dienos šių metų.

Jei Kongresas neturės nieko paruošęs iki tam laikui, Lewis vėl gali savo ožį pastatyti ir įsakyti angliakasiams streikuoti. Jau iš New Deal laikų yra įstatymas streikų vengti, nesuapratimus su darbdaviais spręsti tarybų keliu. Bet Lewis ir tuli kiti darbininkų diktatoriukai spjauto į tai.

Kita dalis prezidento kalbos buvo apie šalies finansus, apie biudžeto subalansavimą, neskubinant mažinti takus. Užsienių politikos reikalais paminėjo jog turi gatavas taikos sutartis Italijai, Bulgarijai, Rumanijai, Vengrijai, kurias Senatas turės užtvirtinti.

Taikos klausimu, sakė dirbs su kitomis valstybėmis rimtai, kantriai ir išmintingai, bet žiūrės ar ir kitos šalys taip pat nori taikos. Stengsis palaikyti tarptautinio teisingumo politiką, neatsižadant savo principų taikos siekimuose. Šalį stengsis palaikyti tvirtą militariškai iki bus pasiekta bendras saugumas pasauliui United Nations vadovybėje.

Šitie pareiškimai yra paviršutiniški, ir gražūs, bet žinant kaip visų bendras taikos priešas Sovietų Sąjunga dirba savo tikslų siekimui ir kiek jau pasiekė nuo to kai pats Prezidentas Truman su Stalinu Potsdame nustatė tolesnę Europos reikalų eigą, iš šių gražių žodžių išeis menka nauda, o daugeliui net pražūtis.

Siulo apsunkinimą kitataučių spaudai

UN-American Activities komitetas, tyrinėjantis visoki šiai šaliai priešingų ir kenksmingų gaivalų veikimą, tarp kitų savo raporte daromų pasiūlymų Kongresui turi pažymėti ir tai kad visi kitomis kalbomis spausdinami laikraščiai perspausdintų ir Anglišką kalbą kiekvieną savo straipsnį ir žinutę. Išeitų taip: viskas tas kas Dirvoje spausdinama dabar Lietuviškai, turėtų būti išspausdinta ir Angliškai, tame pačiame numerioje, išskiriant gal tik skelbimus. Vietoje 8 puslapių, Dirva turėtų būti spausdinama 12 puslapių didumo (Anglišką tekstą perspausdinant smulkios raištelėmis).

Si rekomendacija, jei būtų priimta įstatymu, nubautų kaltus ir kartu nekaltus, kaip Sodomas ir Gomoros gyventojus Biblijos laikais.

Kad Amerikai reikalinga apsaugoti nuo svetimo kenksmingo elemento, kokį mes turime kad ir Lietuviškų komunistų pavidale, kurių laikraščiai leidžiami vien šios šalies grovimo ir valdžios smerkimo tikslu, tą mes pripažįstame. Tokia nesamone kad ir spaudos laisvės šalyje, turėtų būti sulaukyta. Tačiau komunistų spaudą gali ir taip suvaržyti ir net uždaryti nekludant kitų laikraščių. Kiti visi laikraščiai daugiau pasitarinauja šiai šaliai ir jos reikalams negu tula dalis pačių Amerikonų spaudos, Angliškai leidžiamos.

Toliau, šiai šaliai pasidarė daug kenksmingesni nekurie patys Amerikonai, kurie pakrypo garbinti Staliną ir sovietus ir yra gavę išmainyti šios šalies dabartinę rimtą tvarką į komunistinę vien tik už Staliną paplojimą ir vodka pagirdymą, kuomet jie į Maskvą nuvažiuoja.

Po pereito karo, kiek komunizmo ir Sovietų Rusijai palankaus gaivalo buvo, jis buvo daugiau tik Europiečių ateivių tarpe, ir jis buvo ir pasiliko nepavojaingas šiai

PRANCUZIJOJE MASKVA LAIMI

Prancuzijoje komunistų partijai vėl pašokus pirmyn, tas laimėjimas išeis į naudą Maskvai. Vienais rinkimais pirmo Prancuzai buvo prieš komunistus laimėję, tačiau tuo ir pasitenkino, nesirūpino toliau tęsti savo užduoties rupestingai.

Dabartinis Prancuzų komunistų laimėjimas yra daugiau kenksmingas ne tiek vidujiniai pačioje Prancuzijoje, kiek tarptautiniai.

Komunistai neturi tikros didumos kad galėtų paimti valdžią kaip stipriausi partija, bet jie sugabiai išsidera iš kitų partijų sau reikalingiausias kabinet ministerijas ir per jas pradeda vykdyti savo programą. Ačiu tokiam jų laimėjimui, netrukus gali Prancuzijos delegatai United Nations konferencijoje stoti išvien su Rusijos delegatais ir pradėti vieningą akciją prieš demokratijas. Prancuzų kontroliuojama Vokietijos zona taip pat gali būti pradėta komunistint. Atsitikime naujo karo, Stalino agentai gautų visą prieglaudą ir paramą Prancuzijoje.

Panašiai gali atsitikti ir čia Amerikoje, jeigu dabar Republikonams paviršutiniškai laimėjus jau ir bus džiaugiamasi kad komunistai Amerikoje yra bejėgiai.

Raudonieji pralaimėję New Dealerių nelaimėjimu Lapkričio 5 rinkimų, dabar surietę uodegas, tūno slapiai pakampėse, ir jei tik Republikonai nebus atsisargūs ir nematys šalies reikalingų plačiau negu tik reikalinga jų partinei naudai, Henry Wallace, Jimmy Roosevelt ir kita visa gauja bus gatavi pagrobti valdžią.

AMERIKOS zonoje Vokietijoje dabartinu metu randasi 530,000 išvietintų asmenų, sulgy paskiausių surinktų žinių.

Jieško Ko Nepamėtę

KAD tie žmonės yra kitokie negu Amerikonai ir kad jiems ko tai truksta parodo šiomis dienomis įkurta nauja organizacija, Americans for Democratic Action.

Jų tikslas, kaip skelbiama, yra "atstatyti Suv. Valstijose liberalinį judėjimą", gal but atsižiūrint į 1948 metų rinkimus.

To komiteto pirmininkas yra velionies F. D. Rooseveltto žmona, Eleanor Rooseveltienė. Savo užduotimi tas komitetas pasiskelbė: "New Deal programa turi būti plečiama užtikrinimui prideramo laispos sveikatos, maistigungo, pastogės ir mokymo". Lyg kad tų dalykų nebūtų galima atsiekti ir niekas nesieks jeigu New Deal programa nebus praplėsta.

Nors Amerikiečių Demokratinės Akcijos komitetas sudarytas iš burio buvusių New Dealerių, tarp kurių inena ir buvęs OPA direktorius Leon Henderson, ir karo meto OWI direktorius Elmer Davis, ir kitas OPA vadas Chester Bowles, ir jaunas Franklin Roosevelt, ir Walter Reuther, dabartinis CIO automobilų darbininkų vadas, ir David Dubinsky, ALF moterų rūbų unijos pirmininkas, jie sakosi nepriimsią komunistų nei fašistų.

Demokratai, iš kurių Rooseveltų šeima pasiekė garbę, nei Republikonai jiems šios šalies gyvenime yra negerai....

KIEK anksčiau pirmo susidarė dar kita grupė, vadovaujama Henry Wallace, kuri pasivadino Progresiviai Amerikos Piliiečiai. Ta grupė priima visus kairiuosius kokie tik galima šalyje rasti.

šaliai. Maskva pasirūpino padaryti pačius Amerikonus sau ištikimais agentais, ir tas yra tikras pavojus Amerikai. Komunizmas jau įspraudas į daugelį aukštesniųjų šalies mokyklų; darbo unijos didumoje paleistos komunistų ir jų agentų vadovybei; net pačiame Kongrese laikas nuo laiko buna įkuriami Maskvos garbintojų grupės, ir vis iš pačių Amerikonų. Lai taigi tas komitetas deda savo pastangas užkirsti komunizmui kelią pačiuose Amerikonuose, iki dar nepervėlu.

Kongrese atsirado priešingų sumanymui taip spaudą suvaržyti atstovų, kurie tikrina kad tas pasiūlymas bus atmetas.

KADA GI?

Kada gi sulauksim mes vėl tos dienos Kad jaunlietuviai mums dainas dainuos? Kada gi galėsim laisvę pamatyti, Ir barbarų jungo vėl atsikratyti?

Kada mūsų vėliava trispalvė graži Plevėsuos iškelta liuosybės darže? Prie kapo žuvusių už laisvę tautos, Garbei mūsų tėvynės, gražios Lietuvos?

Kada gi saulutė del mūsų užtekės, Ir priešio vergijos panchiai subirs? Kada gi mums širdį skaudėti nustos Žiurint į likimą brangios Lietuvos?

Kada artojeliai dainuoti galės Linksmi sau daineles kokias jie mylės, Ir raiba gegutė sode ant šakos Anksti rytmetelį del mūsų kukuos?....

Marcelė Janulienė.

TAUTINIAIS RUBAIS SESEI

Ne lelijos pražydos darželyj, Ne jurginas iškėlė žiedus, Ne aušra lanko gimtąją šalį pro rusvų debesėlių kraštus.

Lietuvaitės sustoję darželyj, Išspuošę gimtais marginais — ir širdis atsidžiaugti negali, tartum kanklių akordais švelniais.

SKAITYMAI

VOKIEČIŲ PASTANGOS LIETUVOS JAUNIMUI SUNAIKINTI

(Mintis)

KAI Vokiečiai, 1941 metų vasarą žygiuodami į Sovietų Sąjungą, užėmė Lietuvą, buvo tikėtasi, kad mums mažiausiai duos autonomiją. Kai kas manė, kad jie mums leis sudaryti savo valdžią ir nekludys savarankiškai tvarkytis, o sau pasiliks priežiūrą ir kontrolę.

Bet tos viltys nepasitvirtino ir labai veikiai paaiškėjo visai priešinga Vokiečių politika užimtųjų kraštų atžvilgiu. Musų susidariusią laikinę vyriausybę jie tuojuo pašalino ir visą valdžią paėmė ir savo rankas, pirmiau fronto armijos vadas, o paskiau Zivilverwaltungas. Tuomet mums paaiškėjo tikrasis Vokiečių veidas.

Visas vadovaujamasis vietas įstaigose ir imonėse užėmė Vokiečiai. Visus ukius, namus, imones ir kit. turtus, kuriuos bolševikai buvo nacionalizavę, jie negrąžino Lietuviams, bet pasiliko sau. Iš Vokietijos pradėjo plusti į Lietuvą "nupelnę" Hitlerininkai ir užimėti sau patogias pozicijas, visur išstumdami Lietuvius. Jie vyko į Lietuvą ne vieni, bet vežini visomis savo šeimomis, tuo būdu pradėdami tuojuo paskubomis vykdyti musų krašto kolonizaciją. Todėl tuojuo pradėjo aktyvesnė išnaudojimą. Reikizicijos buvo vykdomos negirdėtu žiaurumu: kai kuriose vietose viešai sušaudant ukinkus. Miškai buvo be pasigailėjimo naikinami. Brangenybės ir meno turtai iš visų vietų, pradedant nuo Karo Muziejiaus ir baigiant dvarų užkampiais, buvo plėšiami ir vežami į Vokietiją. Visa tai matant rodėsi, kad Lietuviai neliko vietos savo krašte.

BET dar negana. Nors jau Vokiečių tikslai ir užsimojimai buvo paaiškėję, jie begėdiškai pradėjo reikalauti, kad musų jaunimas eitų į frontą ir tenai lietu savo kraują už Vokiečių interesus. Ir visa tai buvo daroma apgaulingomis priemonėmis. Jie pradėjo propaguoti transporto-darbo batalionus. Ta propaganda buvo paremta realiomis "skatinimo" priemonėmis: miestai buvo palikti visai be maisto produktų, o "savanoriams" buvo siuloma išlaikymas ir traktavimas lygiai su Vokiečiais. Bet musų jaunimas iš karto visas Vokiečių suktybes permėtė ir suprato. Kada Kaune buvo paskelbtas pirmasis transportininkų šaukimas, jaunuoliai susirinko prie Valstybės Taupomųjų Kasų rūmų, kur buvo miesto komisaro bustinė, bet į vidų registruotis nėjo. Po kiek laiko juos apstojo ginkluoti kareiviai ir visus nuvarė į gusary kareivines. Čia tuojuo atsirado degtinės, rulkalų ir šiek tiek valgių. Tokiu būdu Vokiečiai tikėjosi jaunuolius prijaikinti. Bet įvyko taip, kad daugis naktį iš kareivinių pabėgo, o kurie pabėgti nesuaprotėjo arba nusigėrė, buvo išvežti į frontą ir ne vienas tenai padėjo savo galvą. Vėliau propaganda buvo dar labiau sustiprinta, bet kai Vokiečiams paaiškėjo, kad savanorių ištikrųjų nėra, jie pradėjo viešas medžiokles kinuose, kavinėse, bažnyčių pašventoriuose ir kitur. Suimtuosius be jokio specialaus apmokymo jie tuojuo gabeno į frontą ir tenai mėgino sudarinėti Lietuviių kuopas, bet nieko iš to neišėjo, nes daugis dar pabėgdavo ir iš fronto. Žinoma, ne be to, kad didžioji dalis tokių nelaimingųjų žuvo.

Vėliau, kai karas Rusijoje užsitęsė ir pakrypo Vokiečių nenaudai, jie pradėjo propaguoti visuotinę mobilizaciją, už tai žadėdami mums visokių gėrybių, o ypačiai didelių pirmenybių "naujosios" Europos santvarkoje... Bet juo toliau, vis labiau aiškėjo Vokiečių pralaimėjimas ir jų propaganda neturėjo nė mažiausio pasisekimo.

IR tiktai tada kada rytų frontas pradėjo braskėti, jiems pasisekė susitarti su Gen. Plechavičium dėl Lietuviškų dalinių organizavimo. Bet jau tuomet Vokiečiai buvo labai atsargūs ir nenorėjo kad daug ginklų patektų Lietuviams į rankas. Gen. Plechavičius išsiderėjo kad jo suorganizuoti daliniai bus naudojami tiktai Lietuvos ribose ir kada karinis komendantas Gen. Justas tai viešai patvirtino, Lietuviių daliniai buvo greitai sudaryti, žymiai prašokant tą skaičių, dėl kurio buvo susitarta. Gen. Plechavičius greitai suorganizavo savo štabą, pakviesdamas į jį daugelį buvusių Lietuvos vyr. štabo aukštųjų karininkų, įsteigė Marijampolėje karo mokyklą ir pradėjo tuojuo Lietuviių batalionų paruošimą. Bet Vokiečiai greitai pastebėjo musų kariuomenėje jiems nepalankią atmosferą. Jie pradėjo statyti Gen. Plechavičiui visai nepriimtinius reikalavimus, ir pastarasis, matydamas ne-

galėsią išlaikyti savo duotąjį žodį prieš tuos, kurie juo pasitikėjo, vieną gražią dieną įsakė paleisti Lietuviių dalinius. Vokiečiai labai griežtai į tai reagavo ir Gen. Plechavičių su visu štabu išvežė Vokietijon į koncentracijos stovyklą. O Lietuviių daliniai, kurie paspėjo gauti demobilizacijos įsakymą, išlaskė, o kuriems to įsakymo perdavimas buvo sutrukdytas, buvo SS dalinių išformuoti. Tas išformavimas buvo vykdomas labai žiauriu būdu. Pavienės kuopos buvo baisiai terorizuojamos, kai kuriose vietose keli karininkai ir keliolika kareivių buvo sušaudyti. Pagaliau po ilgo terorizavimo ir alkinimo jiems buvo pasiūlytos Luftwaffės uniformos.

Šis įvykis buvo paskutinė priemonė Lietuviams į karą įtraukti prieš sąjungininkus. Po to jie daugiau nemėgino mobilizuoti Lietuvos jaunimą, nes aiškiai pamatė kad reikia turėti reikalą ne su savanoriais, bet su belaisviais.

Toks priverstinis karo pajėgų mobilizavimas užimtuose kraštuose prieštarauja tarptautinei karo teisei. Be to, juk Vokiečiai ir iš tikrųjų karo belaisvių sugebėdavo padaryti "savanorius" ir juos varydavo į frontą. Kodėl už tai Hitlerininkų vadams, kurių byla vyko Niurnberge, nebuvo pateikta kaltinimo — yra neaiškus dalykas.

VL Bs.

ARIMO GANDAS

Debesys—burės, debesys—snaigės
Užgulė Dent de Jaman*;
Nuotaikos sunkios, nuotaikos klaidios
Žvelgia manin palaužtan.

Svečias dangus mane gula ir slegia,
Jo pauksmėj nenurimsu.
Priešai žabangas klatingus vis raizgo,
Laukia kada aš pasvirsiu.

Ežero** vandenys blaškos atkrantėmis,
Spardo ir mėto laivelį;
Siela, rakinama svetimom gairėmis,
Traukia į gimtą kampelį.

Balta žuvėdra plasnėja ir klykia,
Jieško ji lizdo gimtinio,
Valandą vakaro, valandą tylią
Girdis man gandas arimo:

"Ten kur užaugai, meilė patyrei,
Skrisi mintim neramiom;
Auką, kur Tėviskei mielai paskyrei,
Neški kovom nemariom."

Pritaria tam greitai slenkančios bangos,
Sypsos jau saulė kalnyuos.
Telkias krutinėje įjegos nemažos,
Gimtosios laisvės arimuos.

Andrius Vilkaviškietis.

Clarens, 1946 m. IX. 7 d.

*Danties pavidalo kalno viršūnė, nuo kurios papėdės atokiau išsidėstęs gražus šveicarijos Montreux kurortas.
**Lac Lemano.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Kaina su prisiuntimu tik \$1.00

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Reikalaukit Dirvoje

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

Kaina 35c.

Su prisiuntimu 40c.

(Galit siųsti pašto ženklais)

Štai naudinga knygelė pradiniam mokytis Angliškai. Tinka pasiųsti giminėms pabėgusiems iš Lietuvos, arba Amerikoje tokiems kų nori pramokti Angliškai kalbėti.

Reikalaukit Dirvoje

SAPNININKAS SU SALIAMONO GALVA

Kaina su prisiuntimu \$1.25.

Nauja Sapnų knyga, aiškinanti visokius sapnus, vėl galima gauti Dirvos knygyne. Su užsakymu siųskit pinigų.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Tarptautinių Įvykių Apžvalga

(Pabaiga iš pereinamo nr.)

Rašo B. DIRMEIKIS.

TAIKOS KONEFERENCIJA

Besiruošiant taikos konferencijai, tarptautinis nervingumas buvo pasiekęs panikos laipsnį. Amerikos ir Anglijos karo laivynų demonstracijos prie Turkijos krantų ir įtempimas Trieste dar labiau stiprino įspūdį, kad sąmoningai įsikišama pretekstų pradėti tai kas yra neišvengiama.

Faktas kad "keturi didieji" nepajėgė susitarti dėl daugelio klausimų taikos sutartyse buvo aiškus įrodymas jog realieji taikos konferencijos tikslai bus labai aptamsinti gausiomis antitezėmis. "Didžiųjų" ištieti keliai, apkrauti priešingumais, neatrodė galėsį nuvesti Taikos konferenciją į pozityvų darbą. Ideja kad pasaulis, susiskirstęs į priešingas kulturas ir revoliucinamas priešingų ideologijų jokių būdu negalės surasti "teisingą ir pastovią" taiką jau iš anksto sudarė taikos konferencijai užnuodytą atmosferą.

Nuo Liepos 29 iki Spalio 16 posėdžiavus Paryžiuje Taikos Konferencija su 21-uo atstovu suvaidino eilę jumoristinių, net kakofoniškų scenų. Įvairių delegacijų ilgos ir moralizuojančios kalbos tarp kita ko prijungė prie tvankios atmosferos dar naujų jų kraštus interesuojančių elementų, atidengdamos naujus pakeidavimus, naujų nesantaikų židinių ir nepramatytus sunkumus. Jau pirmieji taikos konferencijos posėdžiai, pasiskirti "bendrums diskusijoms" sugrupavo visus atstovus į dvi stovyklas, labai aršiai ginamas įvairiausiais politinės politinės filosofijos ginklais. Konferencijos pirmininko Spaako' pasulyta mintis kad "reikia leisti konferencijoje veikti laisvai idejoms kurios savo vertybėmis ir įtakomis sugebės duoti pradžią teisingai taikai", buvo išjuokta ir pakeista užsispyrimu kad konferencija turi pasilikti "keturių didžiųjų" įrankių. Tai gi pats konferencijos uždavinys neatitiko konstruktyvios taikos reikalavimų ir nuo pirmos dienos turėjo įklimpti į "painius" procedūros klausimus, galutinai neišspręstus iki pat išsivažinėjimo....

Ta aplinkybė kad pagal 1945 metų Gruodžio mėn. Maskvoje "trijų didžiųjų" "pasiektą" susitarimą taikos konferencija negalės daryti jokių sprendimų, o tik patieks "didiesiems" rekomendacijas, neišvengiamai ją turėjo išvilioti iš atviro kelio ir paklaidinti "keturių didžiųjų" išankstus numatytose balose.

Daugiau kaip devyنيات savaites vaidintas Paryžiuje "Taikos konferencijos" spektaklis ne tik niekuo neprisidėjo prie tarptautinės dvasios atnuodijimo, ne tik nepatarnavo galutinai ir teisingam juridiniam padėčių užfiksavimui, bet, priešingai, galutinai išskirstė diplomatiniam plane visas įjegas ir papildomai įpylė nemažą porciją parako į paruoštas stacijas.

Aštuoniasdešimt dienų taikos konferencija diskutavo.... taikos sutartis su Italija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Suomija. "Keturi didieji" buvo išanksto jau paruošę sutarčių projektus su visomis galutinai sutartomis ir nesutartomis klausulėmis, duodami teisę "mažiesiems" patiekti savas rekomendacijas.

"Keturiesiems" buvo pavykę susitarti dėl visų sutartyse numatytų karinių nuotaikų, dėl daugelio politinių ir teritorinių klausimų ir dėl tam tikrų ekonominių reikalavimų. Bet buvo pasilikę nemaža klausimų, dėl kurių "didiesiems" nepavyko susitarti. Kaip žinia, sovietai paliaubų sutartimis yra užkrovę savo valią Balkanų valstybių ir Suomijos ukiniams

gyvenimui, nustatydami reparacijų mokėjimo būdus ir valdydami jų resursus specialiai sudarytų mišrių bendrovių aparatais. Gi Anglai-Amerikiečiai taikos sutartimis stengėsi pralaužti spragą į laisvą prekybą su Balkanų valstybėmis, reikalaudami kad būtų pripažinta visoms United Nations valstybėms didžiausio palankumo klauzulė. Sovietai, bijodami kad tuo būdu nebutų susilpnintos jų užimtos ukinės pozicijos, griežtai priešinosi tokiam reikalavimui.

Beveik tuo pačiu tikslu Anglai-Amerikiečiai reikalavo laisvės plaukianti prekybos laivams Dunojuje; reikalavo taipgi laisvės oro transportams. Ir čia sovietai visą laiką atsakinėjo "niet". Jeigu prijungtume prie šių nesutarimų dėl Trieste "baisų" ginčą ir eilę smulkesnių procedūrinių klausimų, kaip Tarptautinio Tribunalų naudojimą atitinkamiems iš taikos sutarčių atsirasiams nesutarimams spręsti bei vienodas pažiūras į reparacinius mokėjimus, tai ir gausime beveik užbaigtą... kompleksą problemų, dėl kurių turėjo pasisakyti taikos konferencijos nariai.

Visi tie "esminiai" klausimai galėtų ir turėtų paskatinti aukštesnės taikos idealuose ir nugalėtojų duosume, jei po jų nesiliptų tikslai, nieko bendro neturintieji su taika ir labai daug susirėję su toli einančiais eksperimentų sumanymais.

Daug anksčiau jau praskleista tų piktų sumanymų uždanga leido teisingai suprasti kad taikos konferencija nėra skirta tvirtos ir teisingos taikos rumui statyti, o tik užmaskuoti "didžiųjų" tikslus, juos "sudealinti", suteikti jiems moralinės paramos ir užpildyti vietas jų ryškėjančiuose diplomatinio planuose. Tat nieko nuostabaus kad taikos konferencija padalino taiką į du blokus — ją, galima sakyti, begėdiškai išvilko iš jos puošnių rubų ir nieko kito nedavė pasauliui kaip tik kruvą platoniskų pamokymų, o istorikams medžiagos parafrazi: "Si vis bellum para pacem".

Šalia kalbų pasižyminčių aukšta politine morale ir hipokriziją, Taikos konferencija davė "didiesiems" rekomendacijų, dėl kurių, apleidžiant Luksemburgo rumus, Molotovas atvirai pasisakė jog į jas bus tik tiek atsižvelgta kiek jos galės būti naudingos.... Kam naudingos čia nereikia aiškinti, nes dviejų blokų sudėtis per daug reliefingai išsklė tarptautinį utilitarizmą.

Iš vienos pusės Slaviško pasaulio blokas, įjegos priemonėmis sudarytas ir daug kur suklaidotas (negi galima Lenkiją, Čekoslovakiją bei Jugoslaviją laikyti laisvais to bloko nariais), iš antros pusės Anglo-Saksisko pasaulio blokas, pasiėkęs civilizacijos ir kultūros vienodumu, "išsprendė" visas taikos problemas tokiu santykiu: už — 13, 14 ar 15; prieš — 7, 6 ar 5. Tokiose aplinkybėse sudarytų rekomendacijų vertė yra daugiau negu abejotina. Ir jau spėta įsitikinti kad visas taikos konferencijos darbas buvo surežisuotas propagandos tikslams, sovietams visų įžulumu besistengiant pirminti Europai komunistinius režimus ir bejėskant kuogeriausiu išieties pozicijų bolševikiniam imperializmui, gi Anglo-Saksams atkakliai siekiant "iteisinti" eventualų įjegos panaudojimą prieš sovietus.

Į taikos konferenciją dera žiūrėti kaip į vieną epizodą visoje įvairių pokarinių etapų grandinėje, kurioje nieko kito

nesimato kaip tik imantriai sukombinuotos diplomatų kombinacijos, leidžiant visokiopai subręsti vaisiui, anksčiau ar vėliau turėsiams nukristi. Taikos konferencija tik stipriai padidino vienų "viltis", o kitų nusivylimus, ir visų bendrai "atominę baime".

Į VIRŠŲ KOPIANT

Antruoju pasauliniu karu išardžius Europos politinę lygsvarą, ėmė nepaliaujamai veikti tolesnio aižėjimo dėsniai. Reikia pripažinti kaip didelė nelaimė pasaulio civilizacijai ir kaip baisus trumparegiškumas Vakarų sąjungininkų vadų, kad buvo leista taip dideli Europos daliai patekti į komunizmo sferą. Vienu smūgiu subūrėjo daug metų statytos liberalios kultūros tvirtovės ir neįprastu tempu išliko visiškai naujos ir labai abejotinos vertės institucijos. Išjungus Vokietiją iš Europos politikos aktingųjų veiksmų ir į ją nukėlus į ginčytinų objektų grupę, visas Europos politinis ir ekonominis veidas persikėpė ir visa Europa pasidarė lauku politiniams gladiatoriams.

1946-ti metai ėmė į anulus kaip didelio moralinio nuovargio, ekonominio chaoso ir politinės karšties metai. Europos spiritualizmas, pakastas po karo griuvėsiais, nepajėgė išsikelti ir įveikti nei Europiečių ateities baimingų nuėjautimų, nei prasiplatinusio antagonizmo nei pagaliau ryžtumo nepasiduoti fatalizmui. Visus metus buvo galima jausti kad Europa yra laikoma apsupta ukanų, slepiančių bacilas, įvairių sprogimų židinių ir neatspėjamų įvykių staigmenas. Išties 1946 metai buvo persekiojami banga juojoandžio netikrumo visų Europos tautų gyvenime, aiškiai jaučiant kad visokių socialinių ir politinių judėjimų rodyklė kas kart vis kyla aukščiau.

Antrasis pasaulinis karas sumaigė Vidurio ir Vakarų Europos valstybėse senasias "buržuazines" idejas ir plačiai prisėjo socialistinių grūdų.... kurie kaip tik praėjusiais metais (1946) ėmė duoti vaisių....

Praėję visuotini rinkimai visuose Europos kraštuose (išskyrus Lenkiją) neginčijamai parodė kad tebevyksta gyva ir gili kova tarp senų ir išmėgintų socialinių bei ukinių pažiūrų ir naujų laiko išsuktų iš šalies primestų idejų. Jei dar 1945 metais buvo galima konstatuoti Vakarų Europos demarkacijos linijos ryškumą tai jau 1946 metais ta linija žymiai nyvelė avosi ir nyvelė avosi taip kad Vakarai daugiau absorbavo iš Rytų, negu Rytai iš Vakarų.

Bendroji proletariatacijos banga, nepaliaujamai palaikoma bedarbės, produkcijos susilpnėjimo ir kainų kilimo, labai sėkmingai ugdė socialinių sluoksnių neapykantą. Musų įsitikinimu, Europa per 46-tus metus padarė didelį žingsnį į kairę, pastumdama visą Europinę kultūrą naujų kelių pusėn, priduodama jai naujų aspektų ir įvilkdama ją į vaizdingesnes socialistines formas.

Tokie Europos — senosios Europos — prietiliai kaip Holandija, Belgija bei Prancuzija, jei ir ne visiškai pakrypo socializmo keliui tai vis dėl to geru šuoliu atsitraukė nuo kapitalistinių tradicijų. Ir visi metai kasdien vis aiškiau rodė kad senasis kapitalistinis pasaulis ima svyruoti nuo socializmo smugių, kad jis vis greičiau praranda atsparumą ir lengviau užleidžia barus jauniems darbo klasės judėjimams. Butų gerai jei tie ženklai tarnautų ateities pramatomumui ir tuo pačiu susikonsolidavimui tokių įjėgų kurios pasiryžtų įgyvendinti socialinį teisingumą, nepanei-

giant laisvės, ir globotų laisvę su teisingumu.

Socialistinio tendencijos, savaime aišku, nepalieka be įtakos iš politinių tarptautinių įvykių. Gi iš kitos pusės jos taipgi daro įtakos į tarptautinės politikos reiškinis. Šis ryšys tarp socializmo bei komunizmo ir "grynosios" politikos ir leidžia daug kam manyti kad, socializmo atsparos punktams tvirtėjant ir jiems daugėjant, kartu plačiau sklindžiasi ir Sovietų Sąjungos ekspansija. Tuo tarpu dar vis randasi Europa tokioje padėtyje kad komunizmo kopimas viršun gali būti su laikytas, nežiurint kad jis per vienus metus yra padaręs didelės pažangos.

Literatūra, filosofija, moralė ir ukis buvo išstatyti šiais metais gaivalingam spaudimui iš Rytų ir turėjo atlaikyti, galima sakyti, fatališkus puolimus.

Ofenzyva, žinoma, eis ir toliau; ir jei dar ilgiau pasireikš kapitalistinio pasaulio abejingumas tai neišvengiamai visa evoliucija turės baigtis Europoje komunizmu laimėjimu.

Praėjusieji metai rodo kad komunizmas visuose Europos kampuose yra paėmęs gerą startą ir jo greitus avansavimus tegali prilaikyti tik konservatyvių įjėgų labai griežtas savo pozicijų gynimas. Be Amerikos aiškaus, greito, ir nedviprasmiško isikišimo į socialistėjančio Europos kontinento reikalus ši žemės rutulio dalis per keletą metų pasidarys visiškai raudona....

Tokį tikslą Sovietų Sąjunga yra sau pasirinkus, ir 1946 metai jai daug patarnavo. Sovietų betarpiškas siekimas yra Europos sudorojimas, įtraukimas į savo įtakos sferą visas valstybes kurios sudaro ateities konflikte reikšmingus strateginius punktus. Europos tautų nuvarginimas, jų nesibaigias alkinimas, jų laikymas nuolatiname pavojuje ir netikrume — visa tai numatyta sovietų planų paragrafuose, kuriuos jie praėjusiais metais atsidėję vykdė.

Visokiopais šantažais ir padėties sunkinimais Sovietų Sąjunga nori įrodyti kad kapitalistinių Anglo-Saksiskų įjėgų kuodidesnis įsijungimas į Europos gyvenimą negali išspręsti svarbiausių ukinių bei socialinių problemų, kad, priešingai, jų kišimasis tik didina chaosą ir trukdo "logiškai eiti".

Jei 46-tus metus vertintume šiuo masteliu tai tikrai butume priversti pasakyti kad Anglo-Saksų toks dalyvavimas Europoje koki iki šiol matėme tikriausia nesustabdo sovietų pramanytos "logiškos eigos". Ne veltui tat jau senai girdima klausiančių kada gi pagaliau Amerika arba visiškai apieis Europą arba pradės aiškiai suprasti koks vaidmuo jai yra skirtas. Tą patį reikėtų pasakyti ir apie dabartinę Anglijos vyriausybę.

NEURALGINIAI TRUKČIOJIMAI

Jokiais metais pasaulis nėra parodęs tiek daug įvairių ligų simptomų kiek jis jų turėjo 1946 metais. Pradedant Baltijos jura, per visą Vidurio Europą, išilgai Viduržemio jūros, per Artimuosius ir Toliuosius Rytus iki pat Korėjos — visa ta linija yra nusagstyta mažomis ir didelėmis votimis.... praėjusiais metais tiek pritvinkusiomis kad kiekvienu momentu jos galėjo sprogti ir užlieti erdves. Reikia būti pamišusiu optimistu kad galėtum tikėti jog čia ką tik suminėtas organizmas pasveiks be operacijos....

Ar šlapus ir anapus Elbos stovinčios armijos apieis Vokietiją? Ar sovietai nukabins Damioklio kardą nuo Anglijos galvos Viduržemio juroje? Ar pasivys geroju atstumi raudonas bangas nuo Indijos? Ar pasieks Amerikiečiams taikin-

Roland J. Brown, iš Miami, Fla., pilotas pasažierinio lėktuvo, kuriam duodama kreditas už išgelbėjimą 60 gyvasių jo lėktuve, nes kai jo lėktuvas ore susimusė su kitu lėktuvu virš Maryland, jis sugabiai nuleido savo sugadintą lėktuvą su pasažieriais Washingtono aeroporte.

gomis priemonėmis sulikviduoti pilietinį karą Kinijoje? Ar sustabds Did. Britanijos liutatas Arabų pasirošimus sukilti? Kokiais keliais atlaikys Anglo-Saksai Graikiją, Turkiją, Iraną, Italiją?...

Štai tik dalis klausimų, be paliovos vis gimdančių naujas problemas, keliančių naujas ligas. Aišku, tie klausimai būtų mažai reikšmingi jei juos spręstų sąžininga taikos valia. Gi dabar, kai prie jų einama ne su noru greitai ir teisingai žaizdas likviduoti, o jas dar pagilinti, išdraskyti ir jų rimtą gydymą nuvilkti tai veltui kas lauktų sveikatos....

1946 metai nepagydydė nei vienos ligos, nežiurint kad tiek daug buvo sušaukta konsiliumų. Fatalistai galėtų manyti kad žmonijos istorija turi savo dėsningumus, ir pati gamta yra geriausias gydytojas visų negalavimų. Jei į istoriją žiūrėti marksizmo akimis ir ją vertinti kaip aklą ir vien tik materialistinių veiksmų stumiamą senį tai, be abejo, reikėtų pranašauti jo artimą dvasios išnykimą. Bet jei istorija yra žmogaus valios ir bendrų spiritua-

linių įjėgų kurinys tai reikia tikėtis jog protas neeis įsiviešpatauti gaivalui.

Tokia supaprastintos filosofijos akimi žiurint, galėtume būti tikri kad sekantieji metai turės parodyti dvasios, o ne medžiagos persvarą. To galima pagrįstai tikėtis, matant visų diplomatinių rungtynių tikrąją prasmę.

Kiekviena ateitis yra praeities pilnesnė ar siauresnė išdava. Vadinasi, rytojus nėra laivas nuo šios dienos; o ši diena yra charakteringa stipriais neuralginiais tampymais, jau suspėjusiais pereiti į chronišką stovį. Į naujus metus ineina žmonija, o ypatingai Europa, su tokomis sielos ir kuno ligomis kurios negali būti išgydytos jokiais tvarstymais, jokiais užtepimais ir jokiais užkalbėjimais. Tų visų ligų diagnozas yra aiškus ir teisingas, ir vaistas joms tėra tik vienas: radikali operacija.

ŽVILGSNIS Į SAVE

Visame sudėtingame politinių problemų mišinyje Lietuvos vieta užima tiesiogiai tik mažą tašką. Iluzijų niekadose nesame turėję: niekadose nesame tikėję kad Lietuvos griaučius dingas likimas galėtų sudaryti pirmąją priežastį pasiryžti pertvarkyti pasaulį. Pasilikime realistais ir mokėkime atsistoti į vietą skirtą šiuo metu visoms mažoms ar mažesnioms tautoms.

Pasaulinis žaidimas vyksta tarp didžiausiųjų iš didžiųjų. Visi kiti vaidina tik žiurovų rolę. Gi Pabaltijo valstybių padėtis neleidžia joms pavaidinti net žiurovo rolės.

Ir 1946 metais buvo Lietuvai aiškėjančios vilties metai. Jiegos kurios prisilėmė atsakomybę kovoje už Lietuvos politinę laisvę, turėjo šiais metais daug ir sunkaus darbo. Jis buvo atliekamas dviem kryptim: išlaikyti ir sutvirtinti formalų Lie-

tuvos okupacijos nepripažinimą ir visų galimų ribose išvystyti organizacinę veiklą, rimtai ruošiantis reikalavimams kuriuos gali iškelti Lietuvos valstybės byla bei vienoks ar kitoks jos išsprendimas.

Kad ir ne visiškai darniai veikiant, vis dėlto abu Lietuvos laisvinimo akcijos laukai (Europa ir Š. Amerika) vienas antrą papildė ir rėmė.

Š. Amerikos Lietuvy būdėjimas ir parodytos pastangos Lietuvos klausimui kelti ir arinti prie laimingo sprendimo užėmė išties 46-tus metus. Gi Europos Lietuvy (tremtinių) veikla dėl savo egzistencijos ir dėl tautinės kultūros ir vienybės taipgi buvo pilnai užpildžius visas sunkias 46-tų metų dienas. Per šiuos metus išaugo supratimas mumsyse kad esame dalis Europos istorijos ir kad sudarome reikalingą veiksnį Lietuvos ateities kelyje. Iš ateinančių metų mes galėsime paminti tik to ką jie duos visam pasauliui.

Šią valandą pranašystės nei vieno iš mūsų nepatenkintų, nes mums asmeniškai neatrodo kad 1947 metai bus "laimingo sprendimo" metai. Neatrodė kad laukiamas vaisius sušpės per tą laiką prinokti. Bet pergyvenę tiek staigmenų, nieko nenustebtume jei ir dar viena ateiti.... Belaukiant jos, dera gyventi gerųjų vilčių ne lengvu maistu.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakaandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAIN 1773.

PRANEŠIMAS SKAITYTOJAMS

Dirvos prenumerata jau \$3.00

★PRADEDANT nuo DABAR, Dirvos prenumerata metams bus \$3.00 ir visų skaitytojų prašome, atnaujinant ar naujai užsirašant, siųsti po \$3.00. Mes stengėmės laikyti Dirvą prieškarine kaina ilgai, kai kiti laikraščiai karo pradžioje buvo pabranginti.

Popieros ir kitų reikmenų kainai žymiai pabrangus mes jau neišgalime Jums Dirvą už \$2.00 siuntinėti.

Esame dėkingi tiems skaitytojams kurie jau kelintas metas pridėdavo Dirvos parėmimui po \$1.00 ar daugiau, ir prašome visų tų kurie iki šiol mokėjo po \$2, mokėti nuo dabar po \$3.00.

Europon pabėgėliams ir Kanadon metams \$4.00.

1947 metų Kalendorius Dovanų

★VISI kurie atnaujiną prenumeratą mokėdami \$3.00 gaus dovanų 1947 metams sieninį kalendorių. Siunčiant prenumeratą už 1947 metus, pasirinkime sau Dirvos kalendorių iš Dirvoje telpancio paskelbimo.

Platinkite Dirvą tarp savo draugų, patarkite kitiems ją išsirašyti. Užsirašantieji taipgi gaus kalendorių dovanų.

Kurie tik išgalit, pridėkit dolarį-kitą, parėmimui Dirvos, kad mes galėtume siųsti Dirvą tiems mūsų pabėgėliams kurie nuolat iš visur atsišaukia prašydami siuntinėti jiems laikraštį.

DIRVA 6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

ZEMAITAITIS Jokubas, 48 m., mirė Cleveland, Gruodžio 20.
 UNGAILA Agnes, 60 m., mirė Gruodžio 29, Clevelande. (Potevais Sarafinaitė).
 BREIVA Jonas, mirė Gruodžio 2, Seymour, Conn.
 SLEINIS Jonas, 83 m., mirė Gruod. 19, S. Boston, Mass. Amerikoj išgyveno 55 m.
 DRANGINIENĖ Ona, mirė Gr. mėn., Cumbola, Pa.
 KUPSTAS Jonas, 58 m., mirė Gruod. 10, Plains, Pa.
 SVITRAS Andrius, mirė Gruodžio 14, Naticoke, Pa.
 BERNASKAS Pranas, mirė Gruod. 3, Pittston, Pa.
 VITKAUSKIENĖ Marė, mirė Gruod. 5, Edwardsville, Pa.
 POVLAITIENĖ Katrė, 73 m., mirė Lapk. 25, Shenandoah, Pa.
 ŽEBAS Antanas, 62 m., mirė Rugs. 30, Chicagoj. (Raseinių ap. Smiltinių k.).
 SIMANAVIČIENĖ Magdė, 72 m., mirė Lapk. 24, Brooklyn, N. Y. (Vilkaviškio ap. Asportanų k.).

AKINIAI

galima gauti pas
 D-RA MATULAITI
 (Lait)

7829 Euclid Avenue

DIRVOS 1947
KALENDORIAI

Vienas Kalendorius duodamas dovanų tiems kurie dabar atnaujinis prenumeratą arba naujai užsirašys.

Dirva metams U.S.A. \$3.00
 Kanadoje ir kitur \$4.00

...Namas Gėlynuose
 ...Amerikoniška Ukė
 ...Briedžiai prie Upelio
 ...Motina su Dukrele
 ...Du Vaikučiai žaidžia
 ...Grazuolė

TAUTISKI

...Lietuviška Ukė
 ...Kražių Skerdynė
 ...Lietuva Didvyrių Žemė
 ...New Yorkas-Klaipėda
 ...Lietuvos Vaizdai

RELIGISKI

...Širdis Marijos
 ...Širdis Jezaus
 ...Kristus Alyvų Darže
 ...Betlejaus Stainelė
 ...Išganytojas prie Durų
 ...Šv. Marija Gegužinė
 ...Sventoji Seima

Daugiau negu vieną imant, už kitus, priedėkit po 30c.

DIRVA

6820 Superior Avenue
 Cleveland 3, Ohio

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galite gauti už \$2.00: paveiksluota, tvirtais audimo viršelais, lengva kalba parašyta, stambiomis raidėmis. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, kaip privola žinoti kiekvienas norintis platesnio išsilavinimo. Aprašoma įvairūs buvę didieji karai kurie nulėmė žmonijos gyvenimo kryptį, valstybių persitvarkymus.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums šią 610 puslapių didumo žmonijos istorijos knygą.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
 41 West 82nd Street
 New York 24, N. Y.

Andrius, Ann.
 Augustinas, Povilas.
 Bagdonavičienė - Bilotaitytė, Elzbieta, turi farmą Pensilvanijoje. Bagdonavičiūtės ar Bagdonaitės, Marija, Onutė, ir Magdalena, dukterys Simono Bagdono, gyv. New York.
 Bandza, Gaudentas.
 Bartusevičius, Adolfas, gyv. San Francisco.
 Bekeris, Antanas, iš Salako val., Zarasų aps.
 Bivainis, Petras, iš Salako val., Zarasų aps., gyv. Detroit.
 Buliauskienė - Laurinaitytė, Ona, kilusi nuo Adakavo, gyv. Scranton.
 Bylinas, Antanas ir jos sesuo Bylinaitė, Elena.
 Conrad - Vigratzytė, Emma, iš Šveikšnos val., Tauragės aps., jos sunys Gustavas ir Ferdinandas Conrad ir duktė Olga Hovezak.
 Cvirkiene, Agota.
 Cerniauskas, Pijus.
 Dabasiuskas, J., iš Grauzių k., Raseinių aps., turėjo restoraną Chicago.
 Daktaraitis ir Daktaraitytė, rodo Jadyga, iš Akmenės val., Mažeikių aps.
 Darskienė - Rudaitytė, Magdalena, sesuo Zigmō.
 Flypys, Albertas, turi farmą, kalvis.
 Garbenis, iš Akmenės val., Mažeikių aps.
 Gelazius, Kazimieras, iš Rozalimo v., Panevėžio aps.
 Grigaitienė - Guntorytė, Konstančia, iš Pajevonio val., Vilkaviškio aps.
 Hovezak - Conradaitė, Alga, duktė Emmos Conrad - Vigratzytės, iš Šveikšnos val., Tauragės aps.
 Jalynski, Edward, gyv. Maspeth, L. I.
 Janulaitienė - Lepšytė, Konstančia.
 Janulevičienė - Česnavičiūtė, Ona.
 Januškevičienė - Mikolėnaitė, Marijona, iš Krincino val., Biržų aps., ir vyras Januškevičius, Jonas, gyv. Chicago.
 Jasutis, Antanas, iš Viekšnių val., Mažeikių aps.
 Jocaite, Teklė, iš Varnių val., Telšių aps., gyv. Chicago.
 Kairienė - Mezinaitė, iš Biržų.
 Karcėkai, iš Plungės, Telšių aps., gyv. Chicago.
 Karpavičiūtė, Agnėška, iš Pačios k., Marijampolės aps.
 Kasperavičius, Andrius, gyv. Brooklyn.
 Katkienė Savnoraitė, iš Kražių ir vyras Kazys Katkus, gyv. Chicago.
 Kazlauskaitė, sesuo Kosto, išteklėjusios pavardė bene Liber (?), gyv. Chicago.
 Kazlauskienė, Magdalena, gyv. Chicago.
 Kiselunienė - Dambrauskaitė, Marija, jos vyras ir sunys Petras Kiselunas.
 Klimas, George, kiles ar turėjęs giminių Stakliške.
 Kluckinskienė - Kriaučiūnaitė, Marija, iš Rudaminos val., Seinų ap.
 Krauleidys, našlys, buvo vedęs Juzefą, iš Vėvirėnų, Kretingos ap., gyv. Brooklyn.
 Kugrys, Jonas, sunys Igno, iš Daubiskio k., Viekšnių val.
 Kulbis - Juruševičiūtė, Mary, gyv. Binghamton, N. Y.
 Kybartienė - Špakauskaitė, Elena, gyv. New York.
 Lebeckis, Antanas, sunys Antano, iš Rygos.
 Liber (?) - Kazlauskaitė, sesuo Kosto, gyv. Chicago.
 Malinowsky, Teklė, jos duktė Bronislava ir sunys Stanislovas Malinowsky.
 Martinaitis, Augustas, Ignas ir Karolis, sunys Domininko, gyv. Pa.
 Matusevičienė, Veronika, gyv. Hartford Ave., New Britain, Conn.
 Mikšys, Juozas, iš Vabalninko val., Biržų aps., gyv. New York ar Newark, turi restoraną.
 Misunas, Justinas, jo žmona ir sunys Evertas, kuris mokėsi muzikos, gyv. Chicago.
 Mockus, Antanas, sunys Juozo, iš Naumiesčio val., Tauragės aps.
 Mosciak - (ankščiau Jalynski) - Liezman, Marija, gyv. Maspeth, L. I.
 Navickis, Jonas, iš Akmenės, val., Mažeikių aps.
 Norvaišienė - Levickaitė, Sofija, iš Pabalių, Šiaulių aps., ir jos vaikai Aleksandra ir Edvardas Norvaiš, gyv. Baltimore.
 Nowodvorski, Josephine, gyv. Waterbury, Conn.
 Pabalytė, Veronika, iš Vadoklių val., Panevėžio aps.
 Petkus - Milašaitė, Ona, duktė Jono, iš Šiaulių aps.
 Petrauskaitė, Doma, išteklėjusios pavardė nežinoma, iš Ziežmarų, gyv. Boston, Mass.
 Pilkauskaitė, Marcella, iš Surdegio val., Panevėžio aps., išteklėjusi Lietuvoje už Amerikiečio ir išvykusi į J.A.V.
 Pocienė, Anelė, iš Tenėnų, gyv. Chicago.
 Pranskevičius, Antanas, Bronius ir Konstantinas ir Pranskevičaitė, Marijona.
 Remeikis, Louise, gyv. Kenosha.
 Rimelis Eduardas, iš Obelių, Rokiškio aps.
 Rukkus, Edvardas, gyv. Chicago ir Rukkus, Karolis, gyv. New York.
 Senkus, Andrius, Jonas ir Motiejus, broliai Simono, kilę ar turėję giminių Padovinio val., Kalvarijos aps., gyv. Cleveland, O.
 Slenis - Petrukytė, žmona Petro, sesuo Elenos.
 Stanaitis, Juozas ir Stanaitis, Kostas.
 Stanienė - Žiuraitytė, Monika.
 Stankus, Peter.
 Stein, Friedrich ir jo žmona Anna.
 Šekus ar Butzkie, ar jų vaikai, gyv. St. Louis.
 Šestokas, Jonas, ir Šestokas, Juozas, broliai Alfonso, iš Bartininkų val., Vilkaviškio aps.
 Syrtowt, Bronė.

Kacheff, Veronika, gyv. Waterbury, Conn.
 Tuinylinė - Raciūtė, Barbara.
 Sacramento, Los Angeles.
 Ulevičienė - Demkutė, Domicija, išteklėjusi už Ukrainiečio, ir jos sunus Vytautas Ulevičius, gyv. Philadelphia, Clementine St.
 Urbanaitė, Ona, iš Kuršėnų m., Šiaulių aps.
 Uscilienė - Paulauskaitė, Teresė ir Uscilienė - Paulauskaitė, Marcella, gyv. Chicago.
 Žebrauskienė - Bagdonavičiūtė, Marija, iš Kybartų val., Vilkaviškio aps., gyv. Cleveland, O.
 Žukauskas, Adomas, ir šeima, kilę ar turėjęs giminių Marijampolės a.

PLATINKIT THE
BALTIC REVIEW

Vel gavome naujų Numerių iš Švedijos

Dirvos Redakcija gavo siuntinį Švedijoje leidžiamo Angliškio žurnalo THE BALTIC REVIEW, kuris redaguojamas ir leidžiamas Lietuvių, Latvių ir Estų pabėgėlių, gynimui Pabaltijo šalių nepriklausomybės.

Parėmimui to jų didelio darbo, raginame Amerikos Lietuvius tuojau įsigyti sau vieną egzempliorių to žurnalo, prisiunčiant \$1. (6 už \$5.)

Svarbu tą žurnalą įteikti savo miestų knygynams, aukštesnėms mokykloms ir žymesniems politikos žmonėms.

Lietuviai profesionalai privalo tą žurnalą turėti savo ofisuose.

Jusų \$1 bus jūsų auka parėmimui tų pabėgėlių didelio darbo, nes jie neturėdami nei pinigų nei inėgų, didžiausiu pasiaukojimu leidžia tą svarbų kurinį Pabaltijo tautų bylos gynimui.

Tuoju siųskit savo užsakymą su \$1 už vieną knygą arba \$5 už 6 knygas.

DIRVA

6820 Superior Ave.
 Cleveland 3, Ohio.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytono ir apilinkėje.
 1302 Lamar St. Dayton, O.

J. Zemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue
 Waterbury, Conn.

Tully - Jaruševičiūtė, Julia, gyv. Vadeiša, Petras, iš Salako val., Zarasų aps.
 Vaicechauskas (Wojaki), Zigmantas, gyv. Richmond, Ill ir Vaicechauskas, Antanas.
 Vegienė, Emilija, gyv. Chicago.

Virbickienė - Rudaitytė, Marcella, sesuo Zigmō.
 Višinskienė - Spirauskaitė, Marijona.
 Wojcechowska - Czerniawska, Antanas, iš Prienu, Mariampolės aps. ir jos vaikai.

Zaveckas, Antanas.
 Zdanaitis, Jonas, sunus Juozo, iš Bartininkų val., Vilkaviškio aps.
 Zemaith, Antanas, giminaitis ar pažystamas Sprainaičiams.
 Žiuraitytė, Anelė.

Staigus KARŠTAS VANDUO VISOKIEMS

Namų Reikalams!

Tik pamanykit, visa pilna diena namų valymo, skalbimo, prausimosi — ir ir vis pakankamai karšto vandens bėga iš kiekvieno krano. Tas, trumpai kalbant, yra jums garantavimas šių dienų automatiškų, apačioje kurinamų, insuliuotų Gaso vandens šildytojų.

Ir prie tos istorijos yra dar daugiau—vienas tik gaso sutaupymas atstoja kainą jo įsigijimo, geresnis padaras užtikrina jums ektras metų eilę visiškai patenkinančio tarnavimo.

Apsilankykit pas savo plumberį ar pardavėją neatidėliojant—pamatykite įvairius šiuos geresnius vandens šildytojus kokius dabar rodoma.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

THE MAY CO's Basement

Lengva Yra

Išspręsti Jusų
Pasidėjimo Klausimą!

'E-Z-Do' Hollywood
 3-Way Shu-Kabinetas

2.98

Penki stalčiai sutalpinimui
 penkių porų avalų, arba
 kitokių įvairių smulkių daly-
 kų. Graži spalvų Holly-
 wood pavyzdžių ant gelsvo
 dugno kuris harmonizuoja
 su bent kurios spalvos kam-
 bario papuošalais.

'E-Z-DO'
 "Hollywood
 Ambassador"
 Rubams Kabinetas

9.98

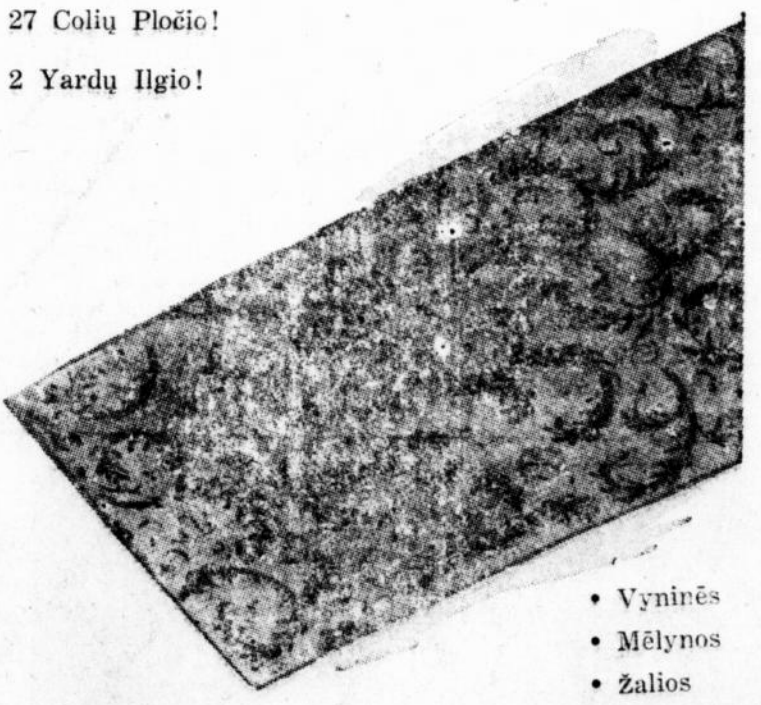
Gera padirbtas su tvirtais
 medžio rėmais. Plastic
 vidur. Padirbtas nebe-
 36x22x31 colių didumo su
 skrybėlėmis lentyna. Išma-
 cina avasams padėkliu, 2
 skrybėlėmis, kabės. Ge-
 lūnų spalvų.

Tik ką Gavome! 2000 Gražiausių

Milo Patiesalų

- 27 Colių Pločio!
- 2 Yardų Ilgio!

- Vyninės
- Mėlynos
- Žalios
- Rausvos

Vėl Gaunama—ir Už Tą
 Pačią Žemą Frieškarinę Kainą

1.00

Vienas

Jūs pradėjęs pamačiusios šiuos milo takams patiesalus vėl
 — ir kas dar geresnis tai kad jie parsiduoda ta pačia kaina
 kaip kitais! Gražūs dviejų spalvų marginiai.
 Telefonų ir Pašto Užsakymai Ispildomi—Šaukit CHerry 3000
 Rug Department

CLEVELANDŲ IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

KALBĖS BYRNES

Nors rezignavęs iš Valstybės Sekretoriaus pareigų Byrnes sutiko dalyvauti Clevelande Institute on World Affairs rengiamame suvažiavime, šios savaitės pabaigoje, kur dalyvaus eilė kitų pasaulinių valstybininkų. Tą suvažiavimą ir pasaulinių klausimų gvildinimą rengia žurnalas Time išvien su paminėta organizacija. Pošėdžiai ir kalbos bus vedamos Music Hall, o šeštadienį, sausio 11, užaigins didžiojoje Public Hall, kur sutelpta 12,000 žmonių. Tuo įvykiu tiek susijdomavo visuomenė kad baigia išpirkti tikėtus į tuos parengimus.

Dalyvaus ir Italijos premjeras de Gasperi, kuris atvyks į Ameriką įieškoti savo šaliai pagalbą.

Viešos miesto organizacijos rengia vaizės ir priemonis kitų šalių svečiams, o Cleveland Press surengė penktadienį pietus visų Clevelande einančių tautų laikraščių redaktoriams, supažindinimui jų su iš kitų šalių atvykusiais žymiais žmonėmis ir su Amerikos veikėjais.

DAUG DIVORSŲ

1946 metais teisme buvo paduota 14,449 reikalavimai persiskyrimui. Apskrities teismumai užversti perskyrų bylo mis tiek kad Teisėjas Corlett paskelbė stengsis praversti po 100 divorsų bylų į dieną pasi-vyti su laiku.

FILMOS TRAUKINYS

Modernizuojant geležinkelių važinėjimą, Chesapeake & Ohio geležinkelių linija naujuose patogiuose savo traukiniuose kurie eina iš Cincinnati, Ohio, į Washingtoną, įvedė filmų rody-mą, ir pasiažeriai važiuodami laiką praleidžia kaip teatre.

NAUJAS SAUGUMO DIREKTORIUS

Buvęs miesto saugumo di-rektorius Celebrezze tapo Gub. Lausche's paskirtas miesto tei-sėju.

Mayoras Burke pasirinko ki-tą saugumo direktorių ne iš politikierių eilių, bet žmogų iš Federalio Investigacijų Biuro. Tai yra William F. Smith, ku-ris dar yra tik 32 metų am-žiaus, bet jau nuo 1942 metų tarnauja specialiu agentu FBI.

MOKĖSIM DAUGIAU TAKSŲ

Miesto taryba (Council) pir-madienį 23 balsais prieš 8 nu-tarė pakelti miesto policijos ir ugniagesių nariams metinės al-gos po \$240. Mayoras Burke to nesiskubina užtvirtinti ir sakė jis nori paimti daugiau laiko pagalvoti ar galima tiek daug algas padidinti.

Tuos šimtus tukstančių dola-rių į metą daugiau turės su-dėti taksų mokėtojai.

Gaukit Savo Kalendorių

Dirvos ofisas atdaras šio-kiais vakarais iki 8 val. Atleikit užsimokėti prenu-meratą, atsiimti savo 1947 Kalendorių.

SUSIRINKIMAI

Lietuvių Taupymo ir Pasko-los Draugijos šėrininkų metinis susirinkimas bus laikomas ket-virtadienį, Sausio 16, nuo 8:00 val. vakare, Sv. Jurgio parapi-jos salėje, kaip iš šėrininkams pasiūstų laišku patiriama.

Lietuvių Salės šėrininkų me-tinis susirinkimas, kiek žino-ma, bus laikomas pirmadienio vakare, Sausio 20, Lietuvių sa-lėje, nuo 8 val. vakare.

Butų gerai kad visi šėrinin-kai dalyvautų patys tame in-tinge ir gražiu būdu nutartų išmesti bingo biznį, o salę gra-žinti šios kolonijos Lietuvių kultūriniais reikalams.

IMTYNĖS VĖL PRASIDĖJO

Praėjus šventėms, imtynės Arenoje ir vėl prasideda, ir Jack Ganson pirmam šių metų imtynių vakarui, Sausio 16 d., patiekia du garsius Italus im-tikus, milžiną Primo Carnera, iš Europos, ir pragaršėjusį sa-vo sporte Amerikos Italą Jum-ping Joe Savoldi.

Carnera pirmą kartą pasiro-dęs imtynėse Clevelande mė-nuo laiko atgal nugalėjo Jules Strongbow.

Prie jų Ganson turi keturias kitas poras gerų imtikų.

DAUG GIMIMŲ

1946 metai buvo didžiausi gimimų atžvilgiu Clevelande is-torijoje: pernai čia gimė 24,674 kūdikiai, po 28 nuo 1,000 gy-ventojų. 1945 metais gimimų buvo po 23 nuo 1,000 gyvento-jų. Nors ligoninėse buvo sto-ka vietų, 93 nuoš, pereitų me-tų kūdikių gimė ligoninėse.

Ligoninės dabar turi visus prietaisus kuriais išgelbsti gy-vastis naujagimių, kurie kito-se gentkartėse praityje mir-davo.

MOTERIS SUPJAUSTĖ SAVO VYRĄ

Newark, Ohio, susekta senu-kė, Mrs Thomas Devlin, 72 m., kuri Sausio 5 d. prisipažino nu-žudžius savo vyrą, irgi 75 me-tų amžiaus, ir jo kuną supjaus-čius į gabalus ir paslėpus. Ji prisipažino prie žudystės kada iai policija parodė gabalus su-rasto supjaustyto kuno. Pirm-to ji buvo nuvykus policijon pranešti jog gavus žinią iš sa-vo giminiečio Philadelphiajoje, kad jos vyras tei miręs.

Klausinėjama, ji tikrino kad jos vyras grąsino ją kelis kar-tus nužudyti, taigi ji pasiryžo padaryti jam galą pirmiau.

1947 METAMS konvenciju Clevelande jau susirašė virš 190, kurios sutrauks daug sve-čių iš kitur ir daug pinigų biz-niams.

MIRIMAI

Mirė P. Kundrotienė

Sausio 3 mirė plačiai žino-ma veikėja, Petronėlė Kun-drotienė, 51 m. amžiaus, nuo 1035 E. 140 st. Palaidota Sau-sio 7, Kalvarijos kapinėse; pa-maldos atsiuvo naujoje pa-pijoje, kur ji darbuvo.

Vėlonė Amerikoje išgyveno 35 metus, Clevelande 32 m.

Paėjo Barzdų k., Sakų par. Suvalkijos.

Liko vyras, Pranas V. Kun-drotas, ir dukterys: Therese LaSavage, gvy. DuBois, Pa., ir Marie Bier; taipgi paliko viena sesuo, Magdalena Vester, Cle-velande, ir brolis Juozas Unge-raitis.

ARMAITIENĖ Ona (Ivanaus-kaitė), 72 m., nuo 2142 W. 95 st., mirė Gruod. 29, palaido-ta Sausio 2. Kalvarijos kapinė-se; pamaldos atsiuvo Sv. Jur-gio bažnyčioje.

Clevelande išgyveno 44 m., paėjo iš Bartnikų, Suvalkijos. Abiejų laidojime pasitaravo Wilkels Funeral Home.

CEI PLEČIA SAVO GALIMYBES

The Cleveland Electric Ilu-minating Co. praneša apie sa-vo planus padidinti Avon Lake elektros dirbtuvė su antru nau-ju 90,000-kilowatt turbo-gene-ratorium. Sudėjus tai su už-sakytu tokiu pat generatorium pereiną vasarą, kaštai pasidaro \$25,000,000 ir praplečia CEI kompanijos elektros gaminimo galimybes iki 984,000 kilowatts.

Pasisekimas CEI išreklamuo-ti Clevelando šiaurinėje Ohio dalį kaip geriausią vietą salyje įrengti pramonės įmones, sako kompanijos prezidentas Elmer L. Lindseth, duoda galimybes didinti ir plėsti elektros įjegos gamybą.

Kaip pasirodo, apie 160 nau-ju kompanijų pasiryžę steigti šioje apieilinkėje įvairaus didu-mo dirbtuves, kurios kaštus apie \$200,000,000 ir jose bus darbu 32,000 darbininkų.

Naujas 90,000-kilowatt vie-netas bus įrengtas veikti ruden-į 1949 metais. Jo dyvnykas, užsakytas pereiną vasarą, pra-dės veikti Avon Lake dirbtu-vėje pabaigoje 1948 metu.

Šie nauji generatoriai bus didžiausi Illuminating sistemo-jė, viršijanti kitus didžiausius generatorius, dabar esančius Lake Shore dirbtuvėje, po 18,000 kilowatt. Tų naujų ge-neratorių kaštai padidins šios kompanijos trijų metų \$30,000,000 biudžetą iki virš \$43,000,000.

TAFT — SENATO BOSAS

Ohio vyresnysis Senatorius Robert A. Taft, iš Cincinnati, pasirodė yra visas Republiko-nų senatorių vadovas ir bosas. Su juo tariasi ir patys Republi-likonai, ir net Demokratai tu-rėdami tarp-partinius klau-simus, kreipiasi į Taftą.

Taft tarnauja senatė jau aštuoni metai, ir nors yra senes-nių tarnybos metais senatorių, Tafto sumanumai ir žinojimas visų dalykų padarė jį asimi apie kurią visi sukasi.

KAS platina Dirvą — tas rlatina anšvėta.

DIRVAI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—pasū-skrit prenumeratą dabar ir Dirva jus tuoj lankys.

JONAS G. POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriutojas

Apkainavimas ar patari-mas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: POtomac 6899

LETTER FROM SUPREME LITHUANIAN COMMITTEE OF LIBERATION To Paris Peace Conference Delegation

The Supreme Committee of Lithuanian Liberation addressed identical letters, dated July 26, 1946, to the presidents of the various dele-gations to the Paris Peace Confer-ence. We quote in translation from the French:

Mr. President,

On the occasion of the Peace Conference opened in Paris on July 29, 1946, in which the twenty-one states are participating for the purpose of solving certain problems relating to the re-establishment of Peace, as well as to the liquidation of the consequences of acts of violence, I have the honor to draw your attention to the situation in which the Republic of Lithuania, victim of unprovoked aggression, now finds itself.

Lithuania is one of the first vic-tims of Germany: on March 21, 1939, Germany seized from Lithu-ania the territory of Memel.

When war began on September 1, 1939, Lithuania, as did the other Baltic States, proclaimed its neutrality and adhered to this po-licy, although the sympathies of Lithuania, without any exception, were on the side of the Western Democracies.

In defiance of the demands re-iterated by Germany that Lithuania enter the war on her side against Poland, the Lithuanian Government and the entire Lithuanian Nation energetically refused these sum-mons and accorded refuge to tens of thousands of Polish citizens, both civilian and military.

On Oct. 10, 1939, the U.S.S.R. imposed on Lithuania the signing of a pact of mutual assistance, by which the Moscow Government ex-pressly undertook not to interfere in the internal affairs of Lithuania and not to infringe the independence of Lithuania.

On June 15, 1940, at a time when the eyes of the entire world were turned towards the events of war in Western Europe, the Army of the Soviet Union, after an ultimatum, completely occupied Lithu-ania which, when she refused to enter the war against Poland, was ceded by Germany to the Soviet Union, by virtue of a secret pact of September 28, 1939, between the two Powers concerning Lithuania, a fact which has also been reveal-ed in the Nurnberg trials.

On June 17, 1940, a plenipoten-tiary of the Moscow Government, M. Dekanozov, sent especially for this purpose, formed the so-called Lithuanian Government, an instru-ment of the occupying Power.

Under such conditions, on July 14-16, 1940, the said Government organized in Lithuania a simulacrum of elections for which there existed only one list of candidates, estab-lished by the occupying power to ask for the incorporation of Lithu-ania into the Soviet Union.

While the Lithuanian nation, with all the means in its power, resisted such violation of its will, representa-tives of Lithuania abroad as well as organizations of Lithuanians in emigration protested with all their forces against this act of violence and asked the foreign Powers not to recognize it.

On June 22, 1941, immediately after the outbreak of the German-Soviet hostilities, the Lithuanian nation, in expressing its true will to be free and independent, revolted, formed the Provisional Government of Lithuania, restored the exercise of the sovereign rights of the Re-public of Lithuania, and introduced its own administration before the arrival of the German troops.

The Government of the Reich suppressed the Provisional Govern-ment and introduced into Lithuania its regime of occupation. In this struggle the Lithuanian people al-ways were contributing to the war effort of the United Nations again-

st totalitarianism. But Lithuania in the path of the entire war again fell under the second occupation of the Soviet Union, even more ter-rible than the first.

The Lithuanian people energeti-cally protest against all efforts on the part of the Soviet Union to bring about recognition, in the in-ternational sense, of the consequen-ces of the act of violence committed by her against the Republic of Lithu-ania.

They energetically refute the right of the Soviet Union to speak in their name and to present officials of the authorities of the Soviet oc-cupation as the representatives of Lithuania.

The Lithuanian Nation firmly and fervently hopes that every time when questions concerning its coun-try are examined, its legitimate representatives will be heard in con-formance with the principles of right and justice.

M. Krupavicius
Pres. of the Supreme Committee of Lithuanian Liberation

Baltic-Scandinavian Society

WASHINGTON, D. C.

The Society held its meeting on December 16, at the International Student House, 1708 N. H. Ave. Planning and Arrangements Com-mittee, headed by Mrs. John L. Perry of Alexandria, Va., arranged a Christmas Social at which talks by various members of the Society on Christmas customs of the Baltic and Scandinavian countries were a featured attraction. Mrs. G. H. Lefgren spoke about the Swedish customs, Miss Margaret Bendixen about the Danish, Mr. Conrad Ron-ning about the Norwegian, Mrs. Ruth Beckmann about the Latvian, Mrs. Conrad Ronning about the Lithuanian and Miss Lily Nikula about the Finnish. Mrs. Ronning, former-ly of Des Moines, Iowa, was in her Lithuanian costume and Miss Niku-la in Finnish costume.

Mr. Herbert Strong and Mr. Fred Drake of Station WURL of Arling-ton, Va., 780 on the dial, were the musical entertainers. Mr. Drake in-vented Mrs. Ronning to appear on his program and give a talk on Lithuanian Christmas customs the following Saturday.

Dr. J. de S. Coutinho of Catholic and Georgetown Universities had with him as guests the Sec'y of the Iraq Legation, Mr. Thomas Mansy and two students from the same country.

There was carol singing and pas-tories typical of the countries were served with coffee after the program. Nut strudle baked by Mr. Peter L. Pivarnas of Pittsburgh was also served.

The Society wishes all of the Bal-tic and Scandinavian friends a Happy New Year, urging all to join in the promotion of good fellowship and understanding amongst peoples and to take a determined stand for those principles and freedoms for which our boys fought.

Helen V. Sinclair.

SWEATERIAI

SAUSIO ISPARDAVIMAS. Mu-sų retail departamente gausite visokių stylių ir spalvų vyrų, moterų ir vaikų sweaterių vi-sų mierių už nupigintas kainas. Atdara kasdien nuo 8:00 ryto iki 5:00 po pietų, šeštadieniais iki 4:00 po pietų.

Sales Room—Antras Aukštas
STONE KNITTING MILLS Co.
7500 Stanton Avenue

BROTHERS CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atidara ir Sekmadieniais

KAZYS LEIMONAS, Sav.

Telef. Cedar 9527

Automatinis Gasų šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiški Vandens šildytojai

ATSIKRATYKIT PURVO, PELENU ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

7502 St. Clair Avenue Cleveland

Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. PO. 9548, LI. 0237.

AKRONE kreiptis į: Hank Hollish, 260 The Brooklands, Stadium 4793

WHAT'S NEW?

(IN CLEVELAND)

BOWLING

In the C.W.V., Post 613 Handicap League the Lascik Cafe five got stopped from climbing into first place when they salvaged only one game from the last place Bill's Dry Cleaners team.

The big five in team standings now are:

Dunbar Cafe with 43 points — Trees Bar, 32 points — Mihic Cafe with 40 — Lascik Cafe with 40 and Omarlo Recreation and Joe's Bar all knotted up with 39 points for fifth place in the standings.

BASKETBALL

St. George's entries in the C.Y.O. competition were very successful last week. The Seniors beat St. Mary's, and the Juniors beat their opponents 42-22. The Intermediate game was the most interesting. The final score was 12 to 6. That's a basketball not a football score. The game reflected the poor organiza-tion and officiating that is applied by C. Y. O. headquarters. This is especially noticeable in the games involving the younger players. They need a strong guiding and ruling hand and it isn't present. Let's hope something is done about it.

SIGHTS AND SOUNDS

Pete Borg's wearing a bright red sweater New Year's Eve. Late-ly we hear that he's broken-hearted because he thinks "C" is giving him the business — and she really is. Charlie Guzauskas and Ben (Blood, Sweat, and Tears) Norbert hosting at the Mermad Club on New Year's Eve. Also seen at the same place — Joe Guzauskas, Tony Paliabis, John Ragauskas, J. Apanovitch, Bea and Frank Orpse, and we don't remember who else.

Mrs. Stephen Yurkovich, the ex Lillian Marks calling home New Year's Eve from Buffalo. She and hubby were up there on their hon-eymoon.

A. Norbert driving the new Dodge that he won — and he only took two chances. Tough luck, Ben!

The Sunday bowlers cussing the foul line. — Joe Guzauskas peev-ed over his team's loss in the same league Sunday.

JUNIOR GROWERS PREXY ... Jim Spell, Columbia, Miss., high school senior who has been elected president of the National Junior Vegetable Growers association for 1947. He is shown with some of the vegetables he raised in A&P con-test, which brought him first hon-ors and a \$500 scholarship.

KING PIN CLUB

2111 Prospect Ave.

Superior 3443

Gera užega pavalgyti, išsi-gerti ir smagiai praleisti lai-ką. Čia Lietuviai susirenka draugiškai pasimatyti. (47)

FOOD — DRINKS
Hall Space to Rent

Joe Chester, pres. Al Samolis, sec.

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARIPIUS

6820 Superior Ave.

ENdicott 4486

Wilkels Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—
6202 Superior Ave. Henderson 9292

VISOKIA APDRAUDA
Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa-tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale viso-kios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonius).
P. P. MULIOLIS
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

Della E. Jakubs
(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAIS PERVEŽTI.
Kambiarai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip-kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai-riusio apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

THE KRAMER & REICH CO.

VYRAMS IR VAIKINAMS PASTABA

Praėjus šventėms, primename vyrams ir vaikinams atėti pasinaudoti mūsų žemesnėmis kainomis visokių dėvėjimų reikmenų, nuo apatinių iki viršutinių, šiltų ir patogių, ir įvairių marškinių, megstinių ir tt.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirminiu **DYKAI**
Čia galite išeikėti savo Stamp Books

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraais

NEW LOW-COST DIRECT LOANS to AUTO BUYERS

NEW-CAR RATE
\$4 a year per \$100.
DEDUCTED IN ADVANCE

BE A CASH BUYER WITH A BANK LOAN

The Cleveland Trust Company
FOUNDED 1894 EVERY BANKING SERVICE
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

BEFORE YOU BUY ASK AT YOUR
★ CLEVELAND TRUST BANK ★